

komunitator

ČASOPIS **FMR-MEDIA** • letnik 5. • št. 25 • april 2005

**Župan Damjan Krapš
vztrajno uresničuje
načrtovano**

**340 - letnica Godbenega
društva rudarjev Idrija**

**Razpis kadrovskih
štipendij koncerna
Kolektor Group**

**V deželi nekdanjega
afriškega diktatorja**

Vaš mobilnik, Vaš denar.

ODSLEJ PLAČUJTE ENOSTAVNEJE S SVOJIM MOBILNIKOM IN MONETO NOVE KBM D.D.

- brezgotovinsko plačevanje z mobilnikom za Mobitelove in Debitelove naročnike in Mobiuporabnike, ki imate odprt račun pri Novi KBM d.d.
- hitro, enostavno in varno plačevanje na vseh prodajnih mestih, označenih z nalepko Moneta (seznam najdete na www.moneta.si)
- bremenitev vašega transakcijskega računa pri Novi KBM d.d. le enkrat na mesec

Plačevanje na POS terminalih:

Nakup opravite le z enim telefonskim klicem. Prodajalec v terminal vnese znesek plačila in vam približa terminal. Vtipkate PIN-kodo in pokličete 180. Mobilnik položite na terminal in povezava se vzpostavi. Plačilo je opravljeno v nekaj sekundah, natisne se obvestilo o plačilu. Podpis obvestila ni potreben.

Plačevanje na spletu:

Gre za najbolj varen način plačevanja na spletu, saj ostane vaša identiteta skrita. Za nakup na spletu potrebujete le dostop do interneta in mobilnik. Vpišete svojo številko mobilnika in varnostno geslo, ki ga dobite z SMS-om. Plačilo potrdite še s PIN kodo. Za uspešno opravljen nakup lahko dobite obvestilo o plačilu v elektronski obliki.

Plačevanje na prodajnih avtomatih:

Za plačevanje ne potrebujete več bankovcev, kovancev ali žetonov, ampak preprosto uporabite mobilnik in sledite navodilom Monete, ki so običajno nalepljena na avtomatu (za kavo, napitke, prigrizke, parkirino...). Z mobilnikom pokličete 189 in dodate znesek nakupa ter mobilnik približate plačilnemu terminalu. Zelena luč pomeni, da je plačilo opravljeno.

Področje Nova Gorica
Podružnica Idrija

vsebina

- 4 lokalna samouprava**
- Idrijski župan Damjan Krapš s svojo ekipo uresničuje program naložb in razvoja občine
- 6 gospodarstvo**
- "Naša" podjetja med največjimi slovenskimi izvozniki
- 10 obletnice**
- 340 - letnica Godbenega društva rudarjev Idrija
 - 100 - letnica rojstva zborovodje Ivana Rijavca
- 20 podjetništvo**
- Prek tehnoloških klubov do novih delovnih mest
- 32 ekologija**
- Koling je poskrbel za avtomatizacijo tolminske čistilne naprave
- 34 potovanja**
- Uganda ni samo dežela pigmejcev
- 36 šport in rekreacija**
- Potapljanje, adrenalinska mrzlica
- 38 razvedrilo**
- Nagradna križanka

Aprilske ljubezni

»Ne nečistujta! Narava je že tako dovolj onesnažena!«

Izdaja: FMR - MEDIA založništvo, publikacije in promocija d.o.o.

Direktor: Vojko Božič

Glavni in odgovorni urednik: Filip Šemrl

Uredništvo: Arkova 43, 5280 Idrija, E-mail: fmr-media@fmr.si, tel: (05) 37 73 745, fax: (05) 37 22 515

Sodelavci: Andrej Božič, Branko Govekar, Brane Breljih, Niko Jereb, Janez Kavčič, Damjan Krapš, Sine Pečelin, Domen Prezelj, Filip Šemrl, Polona Šemrl, Irma Šinkovec

Fotografije: Andrej Božič, Brane Breljih, Janez Jeram, Niko Jereb, fototeka Mestnega muzeja Idrija, Romana Kavčič, Danilo Sedej, Sine Pečelin, Domen Prezelj, Filip Šemrl, Polona Šemrl, Irma Šinkovec

Oblikovna zasnova: Creatim Ržišnik & Perc

Jezikovni pregled: Nuša Radinja

Tajnica uredništva: Zdenka Čibej

Naklada: 7200 izvodov

Naročnina: Časopis je brezplačen

Priprava in tisk: Pagis d.o.o. Idrija

Distribucija: Pošta Slovenije

Naslovnica: Pianist

Foto: Filip Šemrl

Idrijski župan vztrajno uresničuje načrtovani program naložb

Lista za občino Idrija, župan z občinsko upravo in številni drugi, ki podpirajo načrtovan razvoj tega okolja, uresničujemo program in izpolnjujemo svoje obljube.

Več kot pol mandata je že minilo, odkar ste občanke in občani občine Idrija podprli program in vizijo razvoja Liste za občino Idrija ter župana Damjana Krapša. Vaša podpora je bila za nas zaveza za čim boljše uresničitev zastavljenega programa, za vložitev vseh naših sposobnosti v izboljšanje kakovosti življenja vseh, ki tu živimo, in tudi za popestritev ponudbe za tiste, ki k nam prihajajo. Tisti, ki Listo zastopamo v občinskem svetu, ter župan skupaj z občinsko upravo smo to zavezo vzeli resno.

Dozdajšnji rezultati kažejo, da resen in odgovoren pristop rodi sadove, zato tudi na področjih, na katerih je zadeva na videz skoraj brezupna, ne nameravamo vreči puške v koruzo. To zlasti velja za področje financiranja občin, saj je občina Idrija zaradi neustrezne zakonske systemske ureditve v primerjavi z drugimi občinami prikrajšana. Kot dokaz, da je temu res tako, je bil izdelan »Elaborat (ne)primerne porabe«, v njem pa so poudarjeni ključni dejavniki, ki Idrijo postavljajo v neenakopraven položaj z drugimi občinami. Po naši oceni je Občina Idrija po tem sistemu vsako leto

prikrajšana za 400 do 500 milijonov tolarjev sredstev. Elaborat je bil posredovan vsem poslanskim skupinam v Državnem zboru RS, državnoborski komisiji za lokalno samoupravo, ki jo vodi poslanec g. Pavel Rupar, poleg tega pa sta ga vsem osebno predstavila tudi župan in direktor občinske uprave. Na podlagi predstavitev in izmenjave mnenj je bil sprejet sklep, da bosta Koalicija Slovenija in SDS še v tem letu vložila v postopek predlog novega zakona o financiranju občin. Če se do konca leta to ne bo zgodilo, bomo zdaj veljavno zakonsko ureditev poslali v presojo Ustavnemu sodišču RS.

Veliko naporov je bilo vloženih tudi za to, da bi stekli obljubljeni prenova stavbe gimnazije in graditev nove telovadnice. Glede na to, da smo v medijih zaznali težnjo po zmanjšanju državnih investicij v področje šolstva, smo predsednika Vlade RS, predsednika Državnega zbora RS, ministre ter vse tiste, za katere smo presodili, da lahko pomagajo pri uvrstitvi te investicije na prednostni seznam, seznanili s kritičnim stanjem objekta ter jih prosili za pomoč. Prav tako smo prosili za sprejem na Ministrstvu za šolstvo. Minister dr. Milan Zver se sestanka sicer ni mogel udeležiti, zato pa so župana, predsednico OO SDS Mihaelo Zelenc in predstavnike občinske uprave sprejeli državna sekretarka dr. Alenka Šverc, direktor službe za investicije na tem ministrstvu Emanuel Čerček in vodja projekta Gimnazija in telovadnica v Idriji Mira Koren. **Ker smo se sogovorniki zavedali, da je stavba idrijske realke pomemben kulturni spomenik tako za Idrijo kot celotno Slovenijo, je pogovor potekal v prijetnem ozračju, konstruktivno in z veliko naklonjenostjo optimalni rešitvi problema. Kot so nam povedali, se projekt ni spremenil, investicijo pa so za eno leto odložili, tako da bo prenova potekala v letih 2006 in 2007.** Ravnatelj Gimnazije Borut Hvalec je bil tudi že povabljen v komisijo za izbiro izvajalca del.

Hkrati smo se na tem sestanku dogovorili, da bo Ministrstvo za šolstvo prevzelo tudi koordinacijo pri graditvi otroškega vrtca v Arkovi ulici in da nas bo obvestilo tudi o rezultatih razgovorov z drugimi ministrstvi. Določeni so bili

tudi viri in možnosti za pokritje finančne konstrukcije.

Kljub številnim zapletom, povezanim z graditvijo poslovno-stanovanjskega objekta v Ulici sv. Barbare 8, so priprave zdaj končane. Občina Idrija, izvajalec del Zidgrad Idrija in Stanovanjski sklad RS so podpisali pogodbo, tako da lahko začetek graditve pričakujemo prej kot v mesecu dni.

Prav tako bodo zelo kmalu začeli graditi tudi trgovski center Mercator Likarica.

V kratkem bo izdano gradbeno dovoljenje, dogovorjen pa je tudi obisk predsednika uprave družbe Mercator g. Zorana Jankovića pri županu. Ob tej priložnosti se bosta pogovarjala predvsem o popestritvi trgovske in hotelske ponudbe v Idriji, saj je ena od Mercatorjevih dejavnosti tudi gostinstvo.

Načrtovana je tudi graditev trgovskega centra TUŠ, vendar je treba pred začetkom zidave razrešiti še nekaj lastniških problemov.

Veseli pa smo, da so se problemi lastništva zemljišč na Uti, kjer je predvidena graditev doma upokoencev, vendarle razrešili, saj je idrijski občinski svet že sprejel sklep o zamenjavi zemljišč.

Graditev nove stavbe je uvrščena v program investicij Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. V pripravi je tudi javni natečaj za izdelavo idejnega projekta sanacije in imenovanje sedemčlanske komisije za izbor projektanta.

Izbran je tudi izvajalec del na Mestnem trgu v Idriji – to je podjetje SGP Zidgrad. Zaradi zahtev po pocenitvi graditve je bil izbran cenejši, vendar enako kakovosten kamen za tlakovanje trga. **Da bi kolikor mogoče uredili staro mestno jedro, pripravljajo idejne rešitve ureditve Trga sv. Ahacija vse do Nebes. Te vključujejo tudi prenavo filmskega gledališča v večnamensko dvorano z novo vhodno galerijo med stari madoninim trgovskim SKB banko nasproti vhoda v kripto, na kateri se že začeta dela nadaljujejo.**

Da bi rešili problem parkirišč, ki jih

v Idriji že zdaj primanjkuje, še bolj pa bo ta problem žgoč po končani ureditvi Mestnega trga, **nam je z RŽS uspelo doseči dogovor o ureditvi centralnega parkirišča na območju Barbare. Seveda pa s tem ne opuščamo projekta garažne hiše, za katero zdaj zbiramo variantne idejne rešitve.**

Že kar nekaj časa pričakovano odprtje plinskega omrežja v Idriji se obeta konec aprila, po priključitvi prvih naročnikov.

Uspešno se vključujemo v širše regijske projekte, kakršna sta projekta »Varovanje povodja reke Soče« in »Reševanje problematike cest v občinah Bovec, Cerklje, Idrija, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin«, in jih tudi vodimo. V okviru drugega projekta je bil marca v Idriji sestanek županov vseh občin, vključenih v projekt, predstavnikov Ministrstva za promet, Direkcije RS za ceste in Družbe za državne ceste ter projektne inženirje podjetja Projekt iz Nove Gorice. Občine so se dogovorile za skupen nastop, sodelovanje in pomoč pri izvajanju programa sanacije, rekonstrukcije in graditve cestne infrastrukture. Občine soglašajo, da je pri reševanju cestne problematike glavnih, regionalnih in lokalnih cest ter javnih poti potreben enoten pristop, in to tako tehnično kot tudi vsebinsko. Ta izhodišča naj bi omogočila pripravo dobrega programa, ki bi bil hkrati tudi podlaga za pripravo prostorskih strategij občin. Na podlagi skupnega delovanja, študijskega in analitičnega pristopa za nabor argumentacij pred skupnimi in posameznimi odločitvami, bodo občine usmerjale moči v dosego ciljev, ki so si jih v svoji viziji zastavile in ki jih želijo uresničiti v desetih do dvanajstih letih. Ob koncu delovnega sestanka so se vsi sodelujoči opredelili za sodelovanje ter izmenjavo podatkov in mnenj med Ministrstvom za promet, Direkcijo RS za ceste, Cestnim podjetjem, strokovnim odborom in projektne inženirjem, saj jim bo to pomagalo pri usklajevanju in skupnem planiranju. Podjetje Projekt iz Nove Gorice sodeluje v projektu kot svetovalec občin ter kot pripravljalec programov in izhodišč, ki bodo podlaga za pripravo razvojnih programov na ravni države. Učinkovito in pravočasno izvedene naloge na tem področju so še toliko pomembnejše predvsem zato, ker bo projekt financiran iz sredstev, pridobljenih iz evropskih strukturnih in kohezijskih skladov.

Tem projektom je treba dodati še investicije, ki po sprejetju

proračuna na februarski seji občinskega sveta potekajo na področju oskrbe s pitno vodo ter na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Za te investicije, ki bodo potekale na območju celotne občine, zdaj pripravljajo potrebno dokumentacijo, poleg tega pa potekajo tudi postopki za izbiro izvajalcev.

Poleg tega pripravljajo še pojehtno dokumentacijo za prenovo stavbe zdravstvenega doma in graditev prizidka pri osnovni šoli v Črnem Vrhu, potrebnega zaradi uvajanja devetletke, pa tudi za prenovo enote Mestne knjižnice.

Rudniška dvorana že dolgo kliče po najnujnejši obnovi in upravljavcu, ki bo vodil obnovo ter v prihodnje skrbel za dvorano. V proračunu je zagotovljenih nekaj sredstev za ta namen, dobili pa smo tudi dve ponudbi za upravljanje s tem objektom.

Računamo, da bo upravljavec izbran do sredine aprila in da bo takoj začel izvajati najnujnejša dela.

Na gradu Gewerkenegg smo lani na treh traktih na novo prekrili streho, ostal je še četrti. Da bi zagotovili kar največjo uporabnost grajskih prostorov za različne dejavnosti, ki sodijo v to okolje (poročna soba, zgodovinski arhiv ...),

zdaj zbiramo idejne rešitve za sanacijo strehe in podstrešnih prostorov. Za čim učinkovitejše izvajanje številnih nalog in projektov smo se letos odločili nameniti nekaj sredstev, predvsem pa energije, za informatizacijo občinskih služb. Ogledali smo si nekaj predstavitev ponudnikov ključnih programov občinske informacijske infrastrukture: pisarniško poslovanje, finančno-računovodsko poslovanje ter prostorske podatkovne sisteme – GIS. Na podlagi predstavitev, finančnih možnosti in možnosti povezljivosti vseh treh področij v celoto bo za ta namen ustanovljena komisija izbrala najboljšo možnost,

tako da bi novi sistem lahko zaživel že v začetku prihodnjega leta.

Še vedno nas spremljajo posledice nekaterih naravnih nesreč, ki so v preteklosti prizadele našo občino. Ena takih je majski hrošč, ki je na Zadložki planoti povzročil pravo katastrofo. V sodelovanju s kmeti in Ministrstvom za kmetijstvo si prizadevamo poiskati čim boljše rešitev za odpravo povzročene škode in uničenje škodljivca.

Zadnje je še posebej zahtevno, saj gre za vodozbirno območje.

Izmed treh možnih vrst zatiranja (mehansko, biološko zatiranje z glivo Beauveria in kemično z volatonom EC 500) bi bilo najučinkovitejše in najcenejše kemično (37.500SIT/ha), vendar je VURS to rešitev zavrnil zaradi škodljivega vpliva na okolje. Ker se je mehansko zatiranje leta 2002 izkazalo kot razmeroma drago (130.820SIT/ha), predvsem pa kot neučinkovito, ostaja le še možnost biološkega zatiranja z glivo, vendar je ta možnost najdražja (175.200SIT/ha). Dovoljenja za uporabo, ki bo morala potekati pod strokovnim vodstvom, še nismo dobili. Ministrstvo za kmetijstvo obljublja, da nam bo plačalo 35 % stroškov, del sredstev je zagotovljenih v občinskem proračunu, del stroškov pa bodo morali prispevati kmetje sami.

Intenzivno potekajo tudi priprave na Festival idrijske čipke, ki bo letos mednaroden. Eden od osrednjih dogodkov bo izbor mis idrijske čipke, za katerega je bilo izbranih 17 kreacij, s kreatorji pa smo končno podpisali 11 pogodb. V izdelavi so že papirci, pridne klekljarice pa tudi že klekljajo nekatere čipke.

Leto 2005 je tudi leto jubilejev, ki jim velja nameniti posebno pozornost, predvsem 100. obletnici rojstva idrijskega glasbenika Ivana Rijavca, 30-letnici delovanja Mešanega pevskega zbora dr. Frančišek Lampe iz Črnega Vrha ter najčastitljivejšemu – 340-letnici delovanja Godbenega društva rudarjev Idrija, ki jo bodo počastili z osrednjim koncertom 25. junija na idrijskem gradu.

S takim optimizmom, kot nas navdajajo naši jubileji, lahko na podlagi doslej opravljenega dela zremo na tiste naloge, ki nas še čakajo. Tudi te so z odgovornim delom, strokovnostjo, predvsem pa s sodelovanjem in dobro voljo nas vseh uresničljive. ◀

Damjan Krapš

»Naša« podjetja med največjimi slovenskimi izvozniki

Osrednji slovenski dnevnik Delo je 5. aprila letos objavil prilogo z naslovom Največji slovenski izvozniki, s katero je po več kot treh desetletjih nadomestil posebno številko Gospodarskega vestnika, ki je pred kratkim prenehal izhajati. Prav ta je dolga leta izdajal posebno številko z naslovom »300 največjih«. Tovrstna objava podatkov je bila v tem časopisu vedno prva in zato tudi zelo zaželeno, saj je bilo treba na podatke AJPESA čakati še kar nekaj časa. Ne glede na to, kdo je prej objavljala podatke o zunanjetrgovinskih dosežkih slovenskih podjetij in kdo jih objavlja zdaj, rezultat je isti. Po tej poti javnost po navadi prvič izve, katera podjetja so (spet) največji slovenski izvozniki, ta pa so tudi v poslovnem smislu uspešna in konkurenčna na svetovnem tržišču.

O tem, kolikšen bo izvoz v posameznem letu, odločajo predvsem največji izvozniki. Prvih deset z lestvice je lani doseglo kar 44 odstotkov vsega slovenskega blagovnega izvoza. Če k tem prištejemo še tiste, ki so lani dosegli vsaj odstotek slovenskega izvoza, na seznam lahko uvrstimo 14 podjetij. Lestvico omenjenih (glej graf št. 1) končuje korporacija Hidria z okroglim

odstotkom, na 11. mesto se je z 1,3 odstotka uvrstil koncern Kolektor Group. Torej dve podjetji iz idrijsko-cerkljanskega industrijskega bazena, poleg njiju pa je še eno iz severne Primorske, in sicer šempetrska Iskra Avtoelektrika. Sicer pa je goriška statistična regija po izvoznih prihodkih izjemno dobro zastopana tudi v državnem merilu. Med prvo petindvajseterico največjih slovenskih izvoznikov jih je iz te regije kar pet: novogoriški Hit na 12., idrijski Kolektor na 14., šempetrska Iskra Avtoelektrika na 15., spodnjeidrijska Hidria na 18. mestu in cerkljanska Eta na 25. mestu. Med proizvodnimi podjetji v omenjeni regiji zavzema prvo mesto Kolektor, neposredno za njim je Iskra Avtoelektrika, tri mesta nižje pa je uvrščena Hidria.

Goriška regija

izvoz v milijardah tolarjev

Skupni izvoz

1. Hit, Nova Gorica	42
2. Kolektor, Idrija	36
3. Iskra Avtoelektrika, Šempeter	34
4. Hidria, Spodnja Idrija	31
5. Eta, Cerklje	21

Izvoz v Evropsko unijo

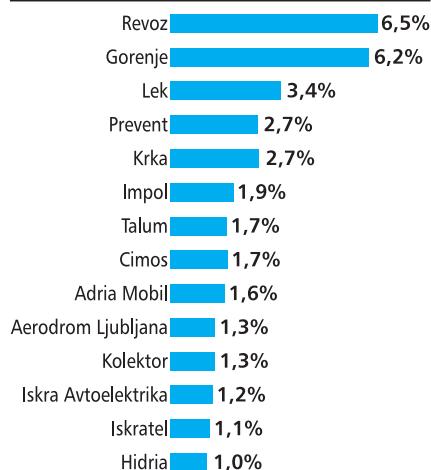
1. Hit, Nova Gorica	41
2. Kolektor, Idrija	25
3. Hidria, Spodnja Idrija	23
3. Iskra Avtoelektrika, Šempeter	23
4. Eta, Cerklje	18

Izvoz v države nekdanje Jugoslavije

1. Fructal, Ajdovščina	6
2. TKK Srpenica, Srpenica	2
2. Hidria, Spodnja Idrija	2
3. Iskra Avtoelektrika, Šempeter	1
3. Eta, Cerklje	1

Graf št. 1

Največja Revoz in Gorenje deleži v celotnem slovenskem izvozu v letu 2004, v odstotkih

DELO Vir: Anketa Dela

Na podlagi podatkov iz prejšnjih let, podatkov za minulo leto ter na podlagi napovedi poslovanja v tem letu lahko tudi v prihodnje pričakujemo trdno gospodarjenje treh največjih gospodarskih družb na Idrijskem in Cerkljanskem. To ni posledica neke svetovne konjunktore, saj te pravzaprav ni, temveč nenehnih prizadevanj ostati v igri, kot pogosto rečemo, biti »in«. Biti »noter« ali vsaj zraven pa ni preprosto, temveč je posledica trdega dela vodstev omenjenih družb in nenehnega prilagajanja potrebam tržišča, tudi z diverzifikacijo proizvodnih programov, z iskanjem nižnjih priložnosti in s krepitevijo dodatnih dejavnosti, ki odpirajo nove priložnosti in s tem tudi nova delovna mesta. ◀

*Vir: Delo

Bančne storitve pri vas doma? Seveda, če želite.

Potrošniški krediti, stanovanjski krediti in gotovinski krediti, zavarovani s hipoteko - 100% v gotovini - pri vas doma ali kjer koli se udobno počutite.

Pokličite in skupaj bomo našli rešitev.

Vaša mobilna bančna svetovalka
Nada Golija Vastič 041 766 179
e-mail: nada.golija@siol.net

Raiffeisen
KREKOVA BANKA
Z nami gre lažje

Stanovanjski kredit NLB.

Za več prostora in udobja.

Nakup, gradnja ali obnova nepremičnine je velika stvar. Tako velika, da jo brez svetovanja finančnih strokovnjakov in pomoči stanovanjskega kredita posameznik le stežka izpelje.

Pripravljene imamo kredite za vse namene, med njimi je prav gotovo tak, ki bo prilagojen vašim željam in potrebam.

Vabimo vas, da se **oglasite v najbližji poslovalnici NLB** in skupaj z našim strokovnjakom izberete kredit, ki vam bo najbolj ustrežal. Obširnejše informacije o stanovanjskih kreditih NLB pa dobite tudi **na spletnem naslovu www.nlb.si** ter **na brezplačni številki 080 15 85.**

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Poslovalnica Idrija

Mestni trg 15, Tel.: 05 37 20 600

Februar 200

6. februar – Na črnovrškem smučišču SC Cerčno so spet tekmovali smučarji po starem. Zbralo se jih je skoraj 90, med njimi tudi gostitelji, člani sekcije smučanja po starem pri TD Dolenji Novaki. Ob tej priložnosti so se domačini tudi tokrat predstavili s tako imenovano novaško lok smučko.

6. februar – Pred cesarsko kraljevo sodnijo na trgu v Cerčnem se je znova zbrala laufarska družina in skupaj z obiskovalci poslušala obsodbo, ki je za letos zapečatila usodo pusta. Preveč »falauz« se je namreč nabralo med letom, da bi jih bilo mogoče oprostiti.

11. februar – Na osrednji prireditvi Občine Cerčno ob slovenskem kulturnem prazniku so se v cerkljanski osnovni šoli občinstvu predstavili domači literarni ustvarjalci, ki so v zadnjih letih objavili svoja dela v knjižni obliki. To so bili Sabina Eržen, Rok Kuželj, Manja Obid, Petra Platiše, Jure Seljak in Vid Prezelj.

17. februar – Legendarna partizanska zdravnica dr. Pavla Jerina Lah je praznovala 90. rojstni dan (na fotografiji z bivšim predsednikom države Milanom Kučanom na prireditvi ob 10 - letnici obnove PB Franja). V imenu občanov sta ji v Sanolaborjevem domu v Črnem Vrhu voščila vse najboljše idrijski župan Damjan Krapš in predsednik območne organizacije Zveze borcev Idrija - Cerčno Jelko Kašča.

24. februar – Vlada je obravnavala in sprejela letno poročilo idrijskega Rudnika živega srebra v zapiranju šele za leto 2003. Kaže, da so na ministrstvu za finance omenjeno poročilo, ki je bilo pripravljeno že lani spomladi in ga je medtem obravnaval tudi nadzorni svet rudnika, preprosto založili.

26. februar – Na rednem letnem občnem zboru idrijske ribiške družine so poročali, da so lani po dveh sušnih letih spet prodali več ribolovnic. Na žalost pa so več rib, kot so jih nalovili ribiči, pojedle ribojede ptice.

Marec 2005

1. marec – Na sredi, kot pravijo delu Zadloške ravni na črnovrški planoti, so namerili minus 25 stopinj Celzija, verjetno pa je bilo še za kakšno stopinjo hladneje. Živo srebro se je najnižje spustilo leta 1985 pri Bizarju, kjer so takrat namerili kar 33 stopinj pod ničlo. Če bi imeli merilno postajo, bi gotovo izmerili podoben mraz kot na Babnem polju, ki sicer velja za najhladnejšo točko v Sloveniji. Da del Zadloške ravni ne zaostaja, priča dejstvo, da tam ne uspeva niti tisto sadje, ki je sicer najodpornejše proti zmrzali in slani.

5. marec – Cerkljanski upokojeanci so na občnem zboru znova razpravljali o načrtovani graditvi doma za ostarele. Njihova večletna prizadevanja podpirata tudi občina in Eta, ki je graditev pripravljena tudi finančno podpreti. Koliko je želja uresničljiva, bo odvisno od zdajšnje vlade. Prejšnja namreč zidavi doma ni bila naklonjena, češ da sta na območju sosednje občine Idrija že dva doma upokojeincev, tako da je kljub precejšnjemu številu ostarelih v domovih na tem območju precej več postelj kot v drugih delih države.

6. marec – Ob mednarodnem dnevu žensk je idrijsko PD pripravilo tradicionalni pohod žensk in deklet na Hlevišo. Kljub slabemu vremenu se jih je prek celega dneva v koči na tej priljubljeni izletniški točki oglasilo več sto.

16. marec – V Gostilni Kos so pripravili drugo senzorično ocenjevanje idrijskih žlikrofov, s tem pa so opravili še zadnje dejanje na poti do pridobitve certifikata »Izdelovalec idrijskih žlikrofov«. Lani in tokrat je dalo žlikrofe oceniti 12 proizvajalcev, turističnih kmetij in gostincev, skratka vsi, ki so pozneje pridobili certifikat za proizvodnjo in prodajo tega tipičnega idrijskega živila, po katerem povpraša vsak obiskovalec Cerkljanskega in Idrijskega.

17. marec – Angela Šinkovec, varovanka doma upokojeincev na Marofu, je praznovala stoti rojstni dan. Rodila se je v Šebreljah in večino svojega življenja preživela v Lazah pri Reki. V domu upokojeincev jo obiskujejo hči, vnuk in dva pravnuka.

17. marec – Brez navzočnosti javnosti so se župani šestih posoških občin v Idriji sešli s tistimi, ki so v državi odgovorni za urejanje cestne problematike. Ob tej priložnosti so predstavniki prizadetih lokalnih skupnosti menili, da bi za skrajšanje in izboljšanje cestnih povezav ter za zagotavljanje varnega prometa pozimi kazalo zgraditi predore. Tako naj bi v vsaki občini zgradili najmanj enega.

19. in 20. marec – Cerkljanski planinci so skupaj z območno borčevsko organizacijo pripravili jubilejni 30. zimski vzpon na Porezen. V nič kaj prijaznem vremenu se ga je udeležilo več kot tisoč pohodnikov, med njimi tudi 24 od 26 posameznikov, ki so se udeležili že vseh, in so za to prejeli posebno priznanje. Med njimi je bil tudi 80-letni Slavko Krušnik iz Ljubljane.

28. marec – V lepem vremenu se je v SC Cerčno končala letošnja zimska sezona. V 92 snežnih dneh so njihove naprave prepeljale več kot 2 milijona potnikov. Obisk smučarjev se je približal rekordni predlanski sezoni.

29. marec – Idrijska mestna knjižnica in čitalnica je v galerijskih prostorih magazina odprla razstavo ilustracij akademskega slikarja Rudija Skočirja iz slikanice Hansa Christiana Andersena »Kakor napravi stari, je zmerom prav«. Dogodek je bil posvečen 200. obletnici rojstva tega velikega danskega pravljicarja. Pred tem je Skočir v začetku februarja svoja dela razstavjal tudi v kulturnem centru Gammelgaard v Københavnu.

Obračun čipkarske zadruga v Idriji

V nedeljo 20.t. je dajala obračun lanskega dela čipkarska zadruga v Idriji. Na letnem občnem zboru se je zbralo okoli 150 čipkaric iz Idrije, ker je sneg, ki je padal v velikih kosmih preprečil udeležbo čipkaric iz bolj oddaljenih krajev. Zbora se je udeležil kot zastopnik LOMO Idrija podpredsednik tov. Gantar Franc ter še trije mestni odborniki. Tudi ljubljansko podjetje "Dom", ki je glavni odjemalec čipk, je poslalo večje zastopstvo z ravnateljem na čelu.

Poročilo je dala upravnica zadruga tov. Lapajne Malči, ki je med drugim navajala, da je med letom vstopilo 118 novih čipkaric, odpadlo pa jih je le nekaj, tako da sedaj šteje zadruga 2814 članic, njeno področje pa se razteza preko Trnovske planote in preko Cerkljanskega.

Mnogo bolj kot poročila, je bila zanimiva razprava, ki se je nato razvila. V ospredje je zopet stopil odnos do odkupnega podjetja "Dom" v Ljubljani, ki je edini odkupni grosist in obenem zalaga zadrugo tudi s sukanecem, ki ga je treba uvažati za tujo valuto. Pri tem pa nastajajo neverjetne težkoče, ki resno ogrožajo nadaljni obstoj čipkarstva. Mora se namreč stalno boriti s hudo konkurenco in uvoznimi zaprekami skoraj v vseh evropskih državah. Previsoki uvozni faktor na sukanec je v veliki meri kriv, da danes dobra čipkarica zasluži komaj 10 din na uro, kar je le malenkost več, kakor prejšnje leto (nekateri pa so temu celo oporekali, tako da si še sedaj nismo na jasnem kolikšen je pravi zaslužek čipkarice na uro). Tako ali drugače, tak zaslužek ni stimulativen posebno ne za mlajše čipkarice in vedno bolj se nam vsiljuje mišljenje, da čipkarice vztrajajo pri tem delu bolj radi navade in prostega časa, kakor pa radi zaslužka. Uvoz sukanca je v veliki meri tudi kriv, da se zadruga ne more postaviti na svoje lastne noge in postaviti cen, kakor bi bilo želeli.

Iz vsega navedenega se nam vsiljuje vprašanje, če morda čipkarstvo ni že prešlo v fazo preživelosti. Ta trditev bi bila napačna, ker nam bilanca le pokaže visok bruto dohodek, ki ga ne smemo podcenjevati. Čipkarstvo pa je prešlo v tisto fazo, da mu bo morala oblast nuditi vse olajšave in vso uvidevnost, s čemer bo čipkaricam omogočen večji povprečni zaslužek. Pri tem namreč ne smemo pozabiti, da so idrijske čipke skoraj v celoti izvozen artikel. Nobena domača obrt ne more imeti posebno rožnate perspektive v daljni bodočnosti, ker jo je nadomestilo ročno delo. Čipkarstvo pa bo kot umetniški izdelek pridnih čipkaric prav gotovo še leta in leta prinašalo lepe dohodke Idriji in njeni okolici. Predsednik tov. ing. Kordiš je popolnoma pravilno navajal, da stopa v ospredje vedno bolj kvaliteta čipk. Zato pa potrebujemo dobrih čipkaric. Prav v tej zvezi je član Sveta za prosveto LOMO sprožil vprašanje strokovne čipkarske šole v Idriji, kjer je v dveh razredih vpisanih komaj 15 učenk, zaradi tega šola ne izpolnjuje več osnovnih pogojev za svoj obstoj, posebno še, ker je tudi učni uspeh teoretičnih predmetov skrajno neugoden. Vse kaže, da bo to šolo treba ukiniti, namesto nje pa vpeljati tečaj. Dobo tečajeve in njihovo vsebino naj določijo same ženske, s čimer bodo olajšale delo šolskih oblasti.

Zastopnik Mestnega muzeja, ki ima nalogo, da ščiti tradicije mesta, je tudi odločno nastopil proti uvajanju izraza "slovenska čipka", ki je umetno stvorjen izraz, ki ga do sedaj ni nihče rabil in zahteval, da se pusti Idriji tisto, kar je njeno in ohrani izraz "idrijska čipka, ker jo pod tem izrazom pozna ves svet.

Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor. Zamenjana je bila na lastno željo samo tajnica in je njeno mesto prevzela čipkarska učiteljica Novak Ivana.

L.S.

Slovenski Jadran, 22.februar 1955

Cerkno

Te dni je na Cerkljanskem precej razgibano. Prebivalci razpravljajo o prihodnji komuni, ki bo teritorialno najmanjša v goriški skupnosti komun. To ne bo odločalo o nadaljnjem gospodarskem razvoju, ker ima dovolj možnosti, da se bo razvijala in postala gospodarsko samostojna. Za to govori močno razvita živinoreja, ki jo bodo cerkljanski kmetje lahko še zelo izboljšali in razširili. Planinski pašniki na Otavniku, Poreznu in drugod bodo pomagali, da se bo živina lepo razvijala v rasti in utrjevanju. Bodoča cerkljanska komuna bo lahko razvila lesno industrijo, ker ima na razpolago precej gozdnih površin. Ko bodo začeli izkoriščati nahajališča manganove rude, ki je bila lani odkrita, bo tudi to pripomoglo k izboljšanju gospodarstva.

O teh in drugih vprašanjih so v torek razpravljali na konferenci Socialistične zveze. Izvolili so začasno vodstvo ter delegate za konferenco Socialistične zveze prihodnje goriške skupnosti komun.

DŽ.

Slovenski Jadran, 8.april 1955

Šebrelje

Za zgodovinsko desetletnico osvoboditve so tudi Šebreljci dobro pripravljamo. Proslavo bomo združili s praznikom dela, prvim majem, ko bomo slavnostno odprli nov Gospodarsko - združni dom.

Za ta dan se mladinci že dalj časa vadijo za svoj prvi pevski nastop, kjer bodo sodelovali tudi starejši pevci. Dramska skupina iz Reke pri Cerknem bo za to priložnost gostovala z igro "Bela roža".

Lahko zapišemo, da je to največja delovna zmaga Šebreljcev po osvoboditvi. Predračun za dograditev je predvideval 9,000.000 din. Denarne pomoči smo prejeli od okraja skupno 3,000.000 din. Veliko so ljudje prispevali s prostovoljnim delom, lesom, peskom, kamenjem in drugim. Pri gradnji so delali le domači zidarji, prav tako je bil delovodja zidar - domačin. To je vplivalo na znižanje gradbenih stroškov. Za dokončno izgradnjo bi potrebovali še 1,500.000 din.

Danes že premišljujemo, kako bomo pristopili k gradnji kulturnega dela te stavbe oziroma dvorani za prireditve.

P.V.

Slovenski Jadran, 29.april 1955

340-letnica idrijske rudarske godbe

Rudarska godba 1884 v novih uniformah. Kapelnik: Johan Litt.

Začetki idrijske rudarske godbe segajo v drugo polovico 17. stoletja, ko je rudnik ustanovil tako imenovano rudniško milico, v okviru katere so bili nastavljeni prvi godbeniki. Dosledna znanstvena raziskava bi na podlagi ohranjenih dokumentov ne mogla privedi do natančnega datuma začetkov idrijskih »muzikantov«. Najstarejša doslej znana omemba godbe v Idriji je iz Valvasorjeve Slave Vojvodine Kranjske. Valvasor omenja nastop godbe oziroma muzikantov 15. septembra 1686: »Ko so namreč zaradi zmagovite osvojitve Budima na Ogrskem peli Te deum in prirejali veselice, je spoznal Žiga pl. Kinbach, oskrbnik cesarskega živosrebrnega rudnika, da bi bilo dobro tudi tukaj nekaj napraviti. Potemtakem so določili veselico za 15. september 1686. Ko je ta dan prišel, so napravili procesijo iz cerkve sv. Barbare. Ob dveh popoldan se je četa mušketirjev, z muzikanti na čelu napotila v grad ter izkazala čast gospodu oskrbniku, sedečemu pod velikim turškim šotorom in zastavo.« Komorne skupine s trobentači in bobnarji so prav gotovo obstajale že prej tudi v drugih slovenskih krajih, vendar pa nikjer ne zasledimo kontinuirane glasbene dejavnosti.

V Idriji je rudnik živega srebra skozi stoletja skrbel za kulturno življenje v kraju. Osrednje in častno mesto v idrijski glasbeni zgodovini nedvomno pripada rudarski godbi, ki je vseskozi predstavljala hrbtnico in rdečo nit vsega glasbenega dogajanja.

Jubileju v čast

Veličina letošnjega jubileja pa vendarle ni v sami »zajetnosti« številke, čeprav je rekordna. Veličina je v vrednosti neštetihih drobcev, ki sestavljajo mozaik idrijske rudarske godbe. Le kdo bi jih preštel in ovrednotil, milijone drobcev, ki so se nakopičili v 340 letih!

Slavnostni koncert ob 340-letnici prve omembe idrijskih godbenikov bo v prekrasnem avditoriju idrijskega gradu Gewerkenegg 25. junija 2005. Na prireditvi bo sodelovalo več kot 60 godbenikov – domačinov in številni gostje (plesalci, instrumentalni in vokalni solisti). Idrijski godbeniki dandanes poskušamo po eni strani slediti modernim glasbenim tokovom, po drugi pa se zavedamo svoje izjemne tradicije. Pozorni smo na identiteto slovenske glasbe, ki se je stoletja zrcalila v delovanju naše godbe. Svojo avtentičnost bomo dokazali tudi s tem, da bomo posebno pozornost namenili slovenski glasbi. Tako bo prvi del slavnostnega koncerta obsegal izključno dela slovenskih skladateljev. Kakor se spodobi, bomo začeli s koračniško himno idrijske godbe Hidria, ki jo je posebej za nas pod pokroviteljstvom korporacije Hidria lansko leto napisal zaslužni slovenski skladatelj Vinko Štrucl. Sledila bo Slovenska uvertura v Mariboru rojenega skladatelja Maksa Schönherrja, ki na posrečen kompozicijski način združuje znane slovenske preporoditeljske napeve iz 2. polovice 19. stoletja. Tomaž Habe je prav za koncert ob 340-letnici napisal obsežno,

Godbeno društvo »Naprej« leta 1913, ob 10. letnici delovanja.
Kapelnik: Ignacij Kogej.

dvanajstminutno kompozicijo z naslovom Nostalgia Millenium. Študij sodobne glasbe nam je velik izziv, še posebej če gre za krstno izvedbo slovenskega dela. Nikakor pa tako praznovanje najstarejše slovenske godbe ne more miniti brez nestorja slovenske pihalne glasbe Bojana Adamiča. Izvedli bomo dve njegovi skladbi: odlično Zgodbico v štirih delih in Ne glej nazaj, sine iz istoimenskega filma za trobento solo in pihalni orkester. Prvi del bomo zaokrožili s priredbo Privškovke popevke Zato sem noro te ljubila, v kateri se bo kot solist na flavti predstavil Idrijsčan Cveto Kobal. Vsekakor si bom kot dirigent in umetniški vodja prizadeval, da bo jubilejni poletni koncert vrhunski dosežek in dogodek, poln poleta, ki bo skušal tudi širši javnosti pokazati, da pihalni orkester zmore še kaj drugega kot prvomajsko budnico. Ki pa je tudi prava stvar. ♦

Domen Prezelj

Ivan Rijavec – naš zaslužni zborovodja

»Ko je zazvenela pesem, so mu zažarele oči.«
Ivan Silič

Letos se spominjamo stote obletnice rojstva cenjenega in uveljavljenega idrijskega glasbenega pedagoga, skladatelja in zborovodje Ivana Rijavca (1905–1980), ki je na Idrijskem in Cerkljanskem več kot tri desetletja netil navdušenje za glasbo in odločilno pripomogel k pravemu razcvetu zborovskega petja. Rijavec je bil velik in hkrati skromen človek, živahna in nemirna duša, mož z neuničljivo ustvarjalno energijo, ki se je do zadnjih dni svojega življenja razdaljal pevskim zborom. Svoje delo je opravljal zavzeto, temeljito in vztrajno, vselej s polno mero ljubezni do glasbe in z občutkom odgovornosti do gojencev in občinstva. Stoteri nekdanji učenci nismo pozabili njegove glasbene in človeške širine, hudomušnosti in modrosti, da so v življenju poleg preživetja pomembne zlasti kulturne dobrine.

Rijavcu sem hvaležen, da mi je odprl pot v svet zborovskega petja in da sem lahko skoraj dvajset let sodeloval in nastopal v različnih njegovih vokalnih skupinah. Prvič sva se pobjele srečala in spoznala na začetku šolskega leta 1955/56, ko sem uspešno opravil avdicijo za šolski pevski zbor in me je »tovarš Erjavc« spodbudil nekako takole: »Pob, dober glas imaš, posluh tudi, pel boš bariton ali bas, moraš pa redno hoditi na vaje.« Kake štiri mesece pozneje, bilo je med zimskimi počitnicami, je sam »tovarš« v visokem snegu in mrazu prigazil do naše domačije za Kobalovimi planinami. Resno me je opomnil, naj se pripravljam na pevski nastop ob slovenskem kulturnem prazniku. Takrat sem ga neprisiljeno začel spoštovati, saj sem kot trinajstletni fantič intuitivno

Komorni moški zbor Zorko Prelovec iz Idrije z dirigentom Ivanom Rijavcem ob koncertu v Otaležu, sezona 1971/72.

Stojijo (z leve proti desni):

dirigent Ivan Rijavec (✚), Pavel Luša, Ciril Kumar, Slavko Močnik (✚), Milan Trušnovec (✚), Julij Kogej (✚), Jože Čar, Lado Placer, Janez Kavčič in Toni Mežnarič;

Čepijo (z leve proti desni):

Rafko Lapajne, Marko Felc, Rafko Terpin, Ivo Likar, Drago Mihevc (✚) in Milan Božič

jj

začutil, da ima odgovoren odnos do vsega, kar govori in počne.

V tedanji nižji in višji gimnaziji smo številni dijaki sodelovali v Rijavčevih šolskih pevskih zborih, največ seveda zaradi najstniških simpatij med fanti in dekleti, vsaj delno pa tudi zaradi vznesenega prepevanja in obljubljenih nastopov. Kljub občasni razposajenosti, ki jo je morala kdaj pa kdaj krotiti celo ravnateljica Božičeva, smo se leto za letom izkazali na okrajnih revijah v Novi Gorici in na republiških festivalih v Celju. Rijavec nam je postopno vcepljal občutek, da smo za uspeh ali neuspeh na koncertu odgovorni tudi sami sebi. Vzgaljal nas je na dolgi rok: v občutljivih letih odraščanja in zorenja smo bili deležni pravih energetskih učinkov njegovega dirigiranja. Dosegel je, da skladb nismo le prepevali, temveč tudi že podoživljali. Ne da bi se zavedali ali si priznali, so se nam zvočni vtisi in akordi neizbrisno vtisnili v naše duše. Po odhodu v študentsko Ljubljano smo se – brez dvoma po

zaslugi Rijavčeve »šole« – številni nekdanji idrijski gimnazijci vključili v Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, pozneje pa vse do danes ohranjali potrebo po soustvarjanju zborovskega zvoka v številnih vokalnih zasedbah. V obdobju od 1969 do 1980 sem pod Rijavčevim vodstvom tudi sam nastopal najprej v neponovljivem idrijskem Komornem zboru Zorko Prelovec, potem pa še v zboru Združenja šoferjev in avtomehaničarjev in v Mešanem pevskem zboru. Misli se mi pogosto vračajo k dragocenim pevskim doživetjem tistih let. Rijavec se je kot zborovodja zagnano in z optimizmom posvečal svojemu delu in nenehno stremel k višjim ciljem. Z vsem srcem si je prizadeval za napredek slehernega zbora in za napredek vsakega, še zlasti mladega pevca. Kadar koli je bil pripravljen prevzeti pevske vaje, bodisi skupne, po glasovih, ali s korepetiranjem posameznikov. Spadal je med redke pedagoge tistega kova, ki pravzaprav »delajo« pevce, saj nas je uvajal v nepogrešljive osnove pevske kulture. Veliko pozornosti je namenjal tehničnim vajam, upevanju, dihanju, oblikovanju vokalov, dikciji, dinamiki, intonaciji in doživetemu podajanju vsake fraze. Petje je moralo biti kultivirano, brez iskanja cenenih učinkov, disciplinirano v ubranosti vseh glasov. V repertoarje zborov, zlasti »komornikov«, je Rijavec premišljeno uvrščal vse več zahtevnejših del domačih in tujih avtorjev, upošteval je renesanso, pesmi vseh slovenskih pokrajin in drugih narodov, odprt pa je bil tudi za sodobne skladatelje. V vsaki partituri je iskal in razčlenjeval besedilna in glasbena sporočila ter jih smiselno ustvarjalno interpretiral. Presenečal nas je z bogato muzikalno razgledanostjo in nam na pevskih vajah širil obzorja v svetove glasbene umetnosti. Čeprav je bil v javnosti po večini zadržan in se ni rinil v

ospredje, se je somišljenikom in pevskim prijateljem odpiral kot duhovit sogovornik, pripovedovalec šal, anekdot in klenih preizkušanih modrosti. Kadar je hotel poudariti kako zelo pomembno glasbeno ali življenjsko resnico, se mu je na obrazu izrisal kratek, a pomenljiv nasmešek. V krogu svojih pevcev se je tudi na stara leta mladostno razživel, delil z njimi njihove skrbi in radosti, koncerti pa so mu pomenili zvezdne trenutke poustvarjalne katarze in moralnega zadoščenja. V spomine na Rijavca so vtakane številne anekdote. Znana je bila njegova učiteljska in ravnateljska domisljica, češ da se veseli šolskih počitnic, ker bo spet mogoče kaj narediti. Nadebudnega dolgočlasca, ki bi se pri njem rad učil igranja na električno kitaro, je napotil kar na DES. Če smo se na vajah opotekali z intonacijo, se je marsikdaj tako temperamentno znašal nad klavirskimi tipkami, da smo se resno zbal za njihovo usodo. Na koncertih v Rudniški dvorani se je kot dirigent postavil povsem na rob odra, s petama dobesedno v zraku, se gibal, zviljal in utripal z vsemi deli telesa, v naročje častnih gostov v prvi vrsti pa vendarle ni padel. Da bi nas prepričal, kako nujno je redno obiskovanje pevskih vaj, pa si je rad izposodil tole izpoved slavnega Mozarta: »če en dan ne igram klavirja, vem sam; če ne igram dva dni, ve prijatelj; če pa ne vadim tri dni, ve že cela dvorana.«

Najbolj znana Rijavčeva vokalna uspešnica je brez dvoma pesem Ob Kolpi, ki jo je na besedilo Mateja Bora uglasbil leta 1948 v Mariboru. Spevno in z optimističnim sporočilom prežeto partituro pevci vedno znova srčno radi prepevamo, ne nazadnje tudi skladatelju v čast in spomin. ♦

Janez Kavčič

RENAULT

Na vsakih 200 prodanih Cliov vrnemo eno kupnino.
od 10.03.2005. do 30.04.2005

Pogoje preverite pri naših prodajalcih vsak dan med 8. in 19. uro.

...IZKORISTI BON 100.000 SIT ČIMPREJ!

Poleg rednih akcijskih popustov do 1.000.000 SIT do 30.4.'05 še dodatnih 100.000 SIT popusta.

PE IDRIJA – 05/37 340 41, 041/356 910

Delovni čas: pon.–pet. 8.00–17.00, sobota: 8.00–12.00

LOGAN

Renaultova tehnologija,
Renaultova kakovost,
Renaultove storitve.

že za 1.550.000 SIT

PE IDRIJA – 05/37 340 41, 041/356 910

Delovni čas: pon.–pet. 8.00–17.00, sobota: 8.00–12.00

TRIGLAV VZAJEMNI SKLADI NALOŽBENA ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA

Predstavnštvo Idrija
Zastopstvo Spodnja Idrija,
Zastopstvo Cerčno
Zastopstvo Črni Vrh
Zastopstvo Godovič

Lapajnetova 43,
Na vasi 31
Trg P. brigad 4
Črni Vrh 02
Godovič 7

tel: 05 372 76 00
tel. 05 372 10 90
tel. 05 372 32 56
tel: 05 377 70 08
tel: 05 374 74 60

080 28 64

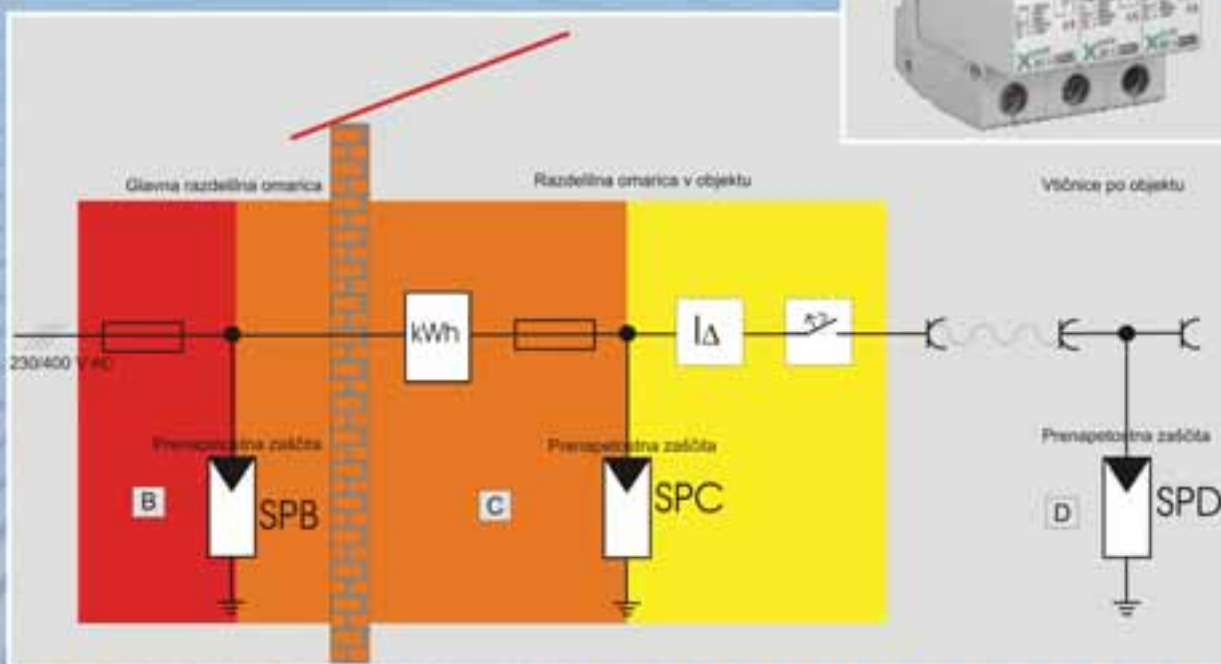
SYNATEC

član KOLEKTORGROUP

Zaščitite se pred strelo!

Vtičnice po objektu

Prikaz delovanja prenapetostne zaščite

Prenapetostna zaščita Moeller je prava rešitev

Ob nakupu občutljive električne naprave (PC, DVD, TV, modem itd.) ponavadi razmišljamo tudi o prenapetostni zaščiti. Tako je mogoče relativno poceni zavarovati električne aparate. Zmotno pa je mišljenje, da zaščita v obliki vtičnice zaščiti popolnoma, saj ščiti samo do prenapetosti 600V. Ob udaru strele pride na električnem omrežju do precej višje napetosti. V tem primeru zaščita ne zadostuje več in poškodba na električni napravi je neizogibna.

Kako torej učinkovito zaščititi električne naprave?

Če je objekt izpostavljen večkratni prenapetosti oz. udaru strele, priporočamo celovito prenapetostno zaščito razreda B, C in D. Tovrstna inštalacija obvaruje dragocene električne naprave nepoškodovane. Če je verjetnost udara strele minimalna, priporočamo inštalacijo prenapetostne zaščite razreda C in D. Moeller je v razredu B in C razvil popolnoma nov izdelek, ki je namenjen predvsem hišnim inštalacijam. Nova prenapetostna zaščita ima integrirana oba razreda v velikosti enega inštalacijskega odklopnika. Z novim izdelkom tako poenostavimo montažo, prihranimo prostor, zaščita pa je popolna.

Moeller vam ponuja celovito prenapetostno zaščito razreda B: SPB- ..., razreda C: SPC-S- ..., razreda D: SPD-S 000, VDK tin novi razred B/C SPB-12.

Zastopstvo in prodaja:
Synatec d.o.o. Idrinja
Vojkova ul. 8b
5280 Idrinja
tel.: 05/372 06 50
faks: 05/372 06 60
info@synatec.si

Mislj na prihodnost. Preklopi na zeleno.

KOLEKTORGROUP

KOLEKTORGROUP ČASOPIS • april 2005

3

Skupina Kolektor je lani poslovala uspešno

- Najuspešnejša so bila domača koncernova podjetja s komutatorskega proizvodnega področja, v katerih je bila ustvarjena tudi večina dobička

8

Zaživel Kolektorjev spletni katalog

- Z njim bomo izboljšali in olajšali komunikacijo s poslovnimi partnerji. Hkrati bomo tudi ugotavljali koga zanimajo naši izdelki

Stateški plan prodaje osrednja tema prodajne konference na Bledu

Na dvodnevni spomladanski prodajni konferenci, ki je bila konec prejšnjega meseca na Bledu, udeležili so se je poleg predstavnikov vseh podjetij komutatorskega dela koncerna, od Brazilije do Kitajske, tudi zastopniki Kolektorjeve prodajne mreže v tujini Comtrade, je bila osrednja pozornost namenjena pregledu strateškega plana prodaje v letih od 2005 do 2007. S tem v zvezi so udeleženci preučili morebitne težave, ki se utegnejo pojavljati zaradi nizkocenovne konkurence in zaradi presežnih proizvodnih zmogljivosti po svetu ter se pogovorili, kako se na našeto pripraviti oziroma odzvati. Neizpodbitno namreč je, da je danes ključni problem, s katerim se sooča Kolektor in njemu podobni renomirani proizvajalci, daljnookazijska konkurenca s poceni delovno silo in ponudba proizvajalcev iz tako imenovanih dolarskih dežel, kjer zaradi občutnega padca ameriške valute v primerjavi z evrom proizvajalci pridobivajo na konkurenčnosti, nenazadnje pa tudi ne gre spregledati vse boljše kakovosti produktov pri izdelovalcih, ki se pojavljajo na novo. V Kolektoru vidijo rešitev iz te zagate na dva načina. Prvič, v pridobivanju novih tržišč oziroma v navzočnosti na tistih, na katerih doslej še niso bili trdno zasidrani. To so Rusija, jugovzhodna Evropa, jugozahodni del Azije s Tajsko in Indonezijo, Južna Afrika in Avstralija. Drugič, v ponudbi komutatorjev, izdelanih po novih tehnologijah ali z dodatnimi funkcionalnostmi in iz drugačnih materialov. Konferenca na Bledu je bila tudi priložnost za seznanitev z novimi projekti oziroma z izdelki zunaj komutatorske ponudbe, čemur koncern v zadnjem času namenja vse večjo pozornost. Med drugim gre za ponudbo na področju plastike, elektronike in razvoja rotorja za tako imenovane "bldc" motorje.

Sicer pa koncern Kolektor Group v svojih tovarnah doma in po svetu letos načrtuje izdelati 370 milijonov vseh vrst komutatorjev, za kar bo iztržil 150 milijonov evrov prihodkov. Sestava največjih Kolektorjevih kupcev se ne bo spremenila, spremenila se bo ponudba aplikacij v korist karbonskih komutatorjev za bencinske črpalke in zaganjalnike na področju avtomobilske industrije ter na področju bele tehnike za vgradnjo v pralne stroje izdelane na nekaterih tržiščih, kjer doslej Kolektor ni prodajal, denimo v Romuniji in Turčiji.

Solastnik koncernovega podjetja na Kitajskem prvič v Idriji

Kolektor je obiskal kitajski partner, solastnik podjetja Swi Shie iz kitajske pokrajne Guangdong. Ob tej priložnosti se je lahko na kraju samem seznanil z večinskim partnerjem in bil ob ogledu proizvodne lokacije v Idriji nemalo presenečen v dobrem pomenu besede. Tako velikega in dobro organiziranega podjetja za proizvodnjo komutatorjev gospod Kuo Shui Moo še ni videl, čeprav že vrsto let sodeluje z japonsko korporacijo Fuji. Zato ne preseneča, da je že med svojim prvim obiskom v Sloveniji izrazil željo po dodatnih Kolektorjevih investicijah v skupno podjetje v Šenzenu. Predsednik koncerna Stojan Petrič je s tem v zvezi poudaril, da v kratkem tega ni mogoče pričakovati, prav tako pa tudi ne prenosa tehnologije iz Idrije, saj je treba za širitev proizvodnje v Swi Shiju najprej pridobiti dodatne kupce.

Ker si želi Kolektor kot večinski lastnik tega mešanega podjetja izboljšati njegovo poslovanje, je ob obisku solastnika v Idriji pripravil tudi predstavitev ugotovitev analize poslovanja in uvajanja sistema kakovosti v njem. Gospod Frank Stark iz hčerinskega podjetja Kautt&Bux, ki je pripravil to analizo, je bil v njej zelo kritičen, morda tudi zato, da bi Kitajci sami odkrivali napake in jih seveda tudi odpravljali. Sicer pa je bila skupna

Na fotografiji z leve proti desni: **Jurij Kleindienst**, podpredsednik Kolektor Group, **Frank Stark** iz Kautt&Buxa, prevajalka **Mateja Reven**, predsednik koncerna **Stojan Petrič**, solastnik podjetja Swie Shie **Kuo Shui Moo**, podpredsednik omenjenega podjetja **Hung Hsien Ting** in direktor tega mešanega podjetja **Igor Bogataj**

ugotovitev, da bo treba v Swie Shiju še veliko postoriti, če bodo hoteli podjetje približati sorodnim proizvajalcem na Kitajskem, čeprav bo dolgoročno to še vedno zaostajalo za tovrstnimi podjetji v ZDA in Evropi. Predsednik Skupine Kolektor je skušal partnerja prepričati, da mora imeti svoj vzor in mu slediti, če ga hoče v prihodnje dohiteti ali celo prehiteti. To je bilo tudi njegovo temeljno sporočilo ob obisku partnerjev iz Kitajske v Idriji, izraženo v upanju, da so ga gostje razumeli in se s tem vtisom vrnili v svojo domovino.

Feriti so finalizacijo dela proizvodnje prenesli na Kitajsko

Kitajski delavci so se na koncu brusilne linije usposabljali zlagati feritna jedra. Delovno prakso so uspešno opravili začetek leta

Dražji reprodukcijski materiali, zahteve kupcev po zniževanju cen in visoke cene dela podjetja silijo v selitev proizvodnje iz Evrope. Feriti sicer proizvodnje ne bodo preselili na Kitajsko, ampak

so jo v tej veliki državi ta mesec organizirali na novo, zlasti za finalizacijo feritnih jeter, ki so namenjena azijskemu tržišču. V koncernovi proizvodni hali v Wuxiju so namestili na Kitajskem izdelane stroje za brušenje feritnih jeter, ki jih ni mogoče strojno obdelati. Podobno linijo bodo v matični tovarni v Ljubljani ohranili za finalizacijo izdelkov, ki so namenjeni evropskim kupcem. Do opustitve in preselitve proizvodnje iz ZDA bodo na Kitajskem opravljali podobna dela tudi za sorodnega proizvajalca Ceramic Magnetics iz ameriške zvezne države New Jersey. V Feritih računajo, da bodo na Kitajsko prenesli do 20 odstotkov obsega proizvodnje, ta pa naj bi bila po napovedih letos vredna od pet do šest milijonov evrov. Z organizacijo dela proizvodnje v tej daljnovzhodni državi naj bi delno ublažili pritisk na zniževanje cen, ki na letni ravni doseže tudi do 20 odstotkov vrednosti. Sicer pa so Feriti lani preselili proizvodnjo navitih komponent iz Ljubnega ob Savinji v Laktaše v Bosni in Hercegovini. V matični tovarni v Sloveniji tako ohranjajo samo donosne proizvodne programe in uvajajo nove, tržno zanimive. Po dveh letih priprav je že stekel tako imenovani program Hella, o katerem smo poročali v prejšnji številki Komunitatorja.

Poslovanje koncerna v prvem četrtletju

Skupina Kolektor je leta 2004 poslovala uspešno, saj sta bila večja od načrtovanih tako promet kot donosnost. Na poslovanje sta lani najbolj vplivala pritisk kupcev na zniževanje cen ter zviševanje stroškov vhodnih materialov.

Povečanje prometa izhaja predvsem iz akvizicije novih podjetij, dveh na področju komutatorske proizvodnje (podjetij Zektor v Braziliji in Swi Shie na Kitajskem) ter dveh na področju drugih programov (podjetja SWL na področju predelave plastičnih mas v Nemčiji in domače družbe Koling na področju inženiringa).

Najuspešnejša so bila podjetja v Sloveniji, zlasti Kolektor Pro in Prokol.

Nekatere družbe so poslovale z izgubo.

Po večini gre za družbe, ki so uvajale nove programe, pri katerih je treba več vlagati v razvoj. Večina dobička je bila ustvarjena v Idriji.

Plan 2005 predvideva povečanje obsega poslovanja glede na količino proizvedenih komutatorjev, pričakovana vrednost prometa pa ostaja zelo podobna tisti, ki je bila ustvarjena v letu 2004, to je nekaj več kot 200 milijonov evrov (po nerevidiranih in še nekonsolidiranih izkazih poslovnega izida). Na podlagi letnega načrta posameznih podjetij bo skupina Kolektor ustvarila približno 70 % prihodkov s proizvodnjo oz. storitvami v Sloveniji, nekaj manj kot 20 % jih bodo ustvarila v EU, nekaj manj kot 7 % v Aziji in nekaj manj kot 5 % v Ameriki.

Skoraj 80 % prometa se ustvari s proizvodnjo komutatorjev. Podjetja v skupini zaposlujejo približno 2.400 ljudi, od tega več kot 900 v tujini.

Glede na ocene na trgu pričakujemo v letu 2005 za 25 do 30 % slabši rezultat poslovanja, predvsem zato, ker ne pričakujemo več organske rasti trga komutatorjev, vse višjih cen materiala pa ni več mogoče prenašati na prodajne cene izdelkov. Vrednost prodaje komutatorjev je v letošnjih prvih mesecih sicer nekoliko večja od načrtovane, kljub temu pa je za 2 do 3 % manjša od lanske v primerljivem obdobju.

KOLEKTOR

V družbi Kolektor Pro smo v prvih treh mesecih tega leta prodali nekoliko manj, kot smo načrtovali, in tudi manj od vrednosti prodaje v enakem obdobju minulega leta. Sicer pa so napovedi za prihodnje tri mesece ugodne.

V prvem trimesečju smo se veliko ukvarjali s problemi kakovosti. Izmet se je povečal nad nivo načrtovanega, poleg tega pa smo prejeli tudi več reklamacij kupcev. Največ težav pri kakovosti je v diviziji A, tej pa sledi divizija B. Stvar otežuje še slaba kakovost vhodnih materialov, med dobavitelji pa izstopa zlasti dobavitelj bakrenih trakov.

Preostali kazalci poslovanja so dobri, kljub temu da so se na eni strani zvišale cene vhodnega materiala, na drugi strani pa so se znižale cene naših izdelkov. Po naših ocenah se bo ta trend še nadaljeval. V tem kontekstu bomo še bolj iskali notranje rezerve, kot so zmanjšanje izmeta, povečevanje produktivnosti, zmanjševanju zalog ... Posebno pozornost bomo namenili spodbujanju inovativnosti.

Po načrtu poteka tudi selitev malih serij iz divizije B v divizijo C. V sklepni fazi je tudi priprava izvedbene dokumentacije za projekt centralnega skladišča. Projekt bo predvidoma končan v poletnih mesecih (julij – avgust).

KAUTT & BUX

Družba Kautt&Bux je v prvem trimesečju tega leta ustvarila za približno 3 odstotke večjo vrednost prodaje, kot je bilo načrtovano, čeprav je, glede na količino, prodala za 4 odstotke manj.

V primerjavi z minulim letom se je vrednost prodaje zmanjšala za 10,5 odstotka. Obrat v Herrenbergu je zmanjšanje prodaje nadomestil s spremembami v strukturi, tako da je vrednost prodaje ostala na enaki ravni kot lani, v obratu v Dornstettnu pa se je prodaja zmanjšala za 28 odstotkov.

V skladu s sklepom sosveta družbe potekajo priprave na selitev vseh delovnih mest, ki niso neposredno povezana s proizvodnjo, iz Dornstettna v Herrenberg. S tem bomo dosegli določene prihranke, predvsem pri stroških dela, izboljšali procese in prispevali k povečanju učinkovitosti.

Sredi aprila je podjetje na svojo lastno željo zapustil dolgoletni tehnični direktor, g. Christian Walter. Njegovo funkcijo bo v prihodnjih šestih mesecih opravljal Dejan Velikanje, v tem času pa bo skupaj z Milanom Potužakom pripravil tudi predlog za dolgoročno rešitev.

SINYUNG

Prodaja komutatorjev je bila v prvem četrtletju tega leta večja od načrtovane, čeprav še vedno nismo začeli proizvajati Hb-komutatorjev za Denso Poongsung (dvigovalec stekel) in Kamco (ventilatorji). Vrednost prodaje komutatorjev je bila v prvih treh mesecih za 12 % večja od načrtovane.

Pri selitvi proizvodnje na Kitajsko smo naleteli na težave pri pridobitvi uvoznega dovoljenja za brezcarinski uvoz rabljenih strojev iz Koreje. To težavo bomo rešili ob pomoči sodelavcev v Wuxiju, tako da bomo prve stroje na Kitajsko poslali v kratkem. Tedaj bomo začeli izobraževati tudi dva kitajska delavca, ki bosta pozneje sodelovala pri uvajanju proizvodnje CM komutatorjev.

PROKOL

V prvem trimesečju tega leta nismo realizirali načrtovane proizvodnje in prodaje komutatorjev. Ker se je zmanjšal obseg naročil dveh italijanskih kupcev, se je prodaja zmanjšala za 5 %. Tudi v drugem četrtletju naj bi se obseg prodaje programa Prokol-a glede na plan zmanjšal za 8 %, ta izpad pa bomo v celoti nadomestili z delom programa divizije A, ki je preobremenjena z naročili.

S prevzemom naročil v višini 540 tisoč kosov na mesec bomo v drugem trimesečju dosegli 102 % pokritost oz. kumulativno 98 % načrtovanih količin za prvo polletje, tj. 13,23 milijonov kosov. Maja 2005 bo minilo 5 let, odkar smo začeli del proizvodnje tračnih komutatorjev prenašati v Izolo. Ob tej priložnosti se lahko pohvalimo, da smo do 31. marca 2005 proizvedli in prodali že 100,6 milijona kosov v neto prodajni vrednosti 20,7 milijona evrov.

Uspešno je stekla tudi proizvodnja novega programa prenosnih reklamnih ograj. Prejšnji mesec smo proizvodnjo oz. montažo sistemov prenesli v Izolo.

V prvem četrtletju tega leta smo prodali skupaj 266 sistemov v vrednosti 36 tisoč evrov, zato smo optimistični glede doseganja postavljenih letnih ciljev. Prodaja se lahko še precej poveča, ko bo postavljena tržna mreža za celotno Evropo, ki jo za nas vzpostavljajo sodelavci v Skupini Mehatronike.

ASCOM

V prvem trimesečju tega leta v podjetju ASCOM nismo dosegli vseh načrtovanih ciljev.

Proizvodnja maloserijskih komutatorjev v PC AKOM je bila vse tri mesece večja od načrtovane, tako da smo izdelali za 15 % komutatorjev in zaprešancev več, kot smo načrtovali, in za 40 % več kot v enakem obdobju lani.

Proizvodnja sestavljenec – PC ASES je bila v prvih treh mesecih tega leta za 6 % manjša od načrtovane, zato tudi nismo dosegli tolikšnega prihodka, kot je bilo načrtovano.

Vse dejavnosti za postavitev in zagon proizvodnje drsnih obročev za prvega kupca potekajo po programu, zato predvidevamo, da bo poskusni zagon proizvodnje stekel do konca maja.

V polnem teku je prenos proizvodnje v Iran. Do konca leta bomo v to državo preselili večino proizvodnje za to tržišče, ob tem pa upamo, da nam bo ob pomoči naših delavcev uspelo usposobiti zaposlene za samostojno delo in vodenje proizvodnje. Letos tako v Iranu najmanj po dva naša delavca stalno skrbita za prenos znanja in pomoč pri vodenju.

TKI

V prvih treh mesecih smo prodali 4,9 milijona kosov komutatorjev oziroma za 2 odstotka več, kot je bilo načrtovano za to obdobje.

V skladu s strategijo zniževanja cen vhodnih materialov smo v komutatorju, ki ga dobavljamo proizvajalcu sesalnih enot Felchar, uspešno zamenjali prešno maso s cenejšo alternativo. Marca smo uspešno opravili presojo sistema kakovosti po standardu ISO/TS 16949 in se tako pridružili preostalim podjetjem v skupini Kolektor, ki so si že pridobila tovrstne certifikate.

Ta mesec bosta naše podjetje obiskala slovenski veleposlanik v ZDA Samuel Žbogar in ekonomski svetovalec na našem veleposlaništvu v Washingtonu mag. Borut Repanšek.

SWI SHIE

Za Swi Shie Electromechanical (Dongguan) se je novo leto začelo drugi teden februarja. Začetek novega leta je zaznamovalo povečanje naročil komutatorjev, ki nam ga je poslalo podjetje Johnson Electric. Družba povečanjem sledi, saj smo, denimo, milijon kosov enega tipa komutatorja, kolikor smo jih temu kupcu poslali na mesec, podvojili v nekaj več kot dveh tednih. Končne in ciljne količine tega komutatorja so dolgoročno 4,5 milijona kosov na mesec.

Poleg tega se na Kitajskem zdaj soočamo s težavami, ki so v Evropi že zdavnaj pozabljene. Najbolj problematično za samo družbo je varčevanje LR Kitajske z električno energijo. Ukrep, ki so ga sprejeli, družbi Swi Shie Electromechanical prepoveduje uporabo električne energije ob sredah in četrtrkih. Podobne razmere napovedujejo še za obdobje dveh let. Letos je pomanjkanje električne energije precej večje, kot je bilo doslej, saj so bile v preteklosti redukcije električne energije povprečno enkrat na teden. Swi Shie se je razmeram hitro prilagodil, tako da ob pomoči generatorja nemoteno potekajo vse nujne proizvodne aktivnosti.

ZEKTOR

Zektor je marca prejel certifikat DQS-a ISO 9001:2000 in tako izpolnil zahtevo, da imajo vsa podjetja v skupini Kolektor Group enotnega presojevalca, to je DQS. Pred tem je Zektor imel certifikat ISO9001 lokalnega brazilskega presojevalca CERTA. Na cilj za prihodnje leto pa je pridobitev certifikatov ISO TS16949 in ISO14000.

V prvih dveh mesecih tega leta je Zektor posloval tako, kot je bilo načrtovano. V ta okvir sodi predvsem prodaja obstoječega proizvodnega programa. Marca je bila prodaja sicer nekoliko nižja od načrtovane, saj se proizvodnja nekaterih novih projektov, ki naj bi jih začeli serijsko proizvajati prav ta mesec in za katere smo si že zagotovili kupce, še ni začela. Razlog za to so zamude kupcev pri testiranjih. Po napovedih bodo teste končali aprila in takoj tudi sprostili serijsko dobavo.

Avtomobilska industrija v Braziliji napoveduje za to leto kar 4,5 % rast v primerjavi z letom prej. Opazno je tudi stalno povečevanje vrednosti reala v primerjavi z ameriškim dolarjem, to pa Zektorju dodatno pomaga v boju s kitajskimi konkurenti.

FERITI

V družbi Feriti smo v prvih treh mesecih tega leta prodali za 20 % manj naših izdelkov kot v enakem obdobju lani. Zaradi tolikšnega zmanjšanja prodaje je bilo naše poslovanje slabše od pričakovanega, a kljub vsemu še »varno«. V tem obdobju smo se sicer intenzivno ukvarjali s pridobivanjem novih kupcev, predvsem na področju avtomobilske industrije in na področju novih materialov. Udeležili smo se dveh specializiranih sejmov, na katerih smo predstavili naš novi proizvod – tankoplastni absorber. Poleg tega smo se veliko ukvarjali tudi z usposabljanjem nove lokacije na Kitajskem. Po pričakovanjih naj bi se tržne razmere v drugem četrtletju izboljšale, poleg tega pa načrtujemo tudi sklenitev dokončnega dogovora za novi projekt v avtomobilski industriji, saj bi nam ta v tudi prihodnje zagotovil trdnost našega poslovanja.

SYNATEC

Poslovanje družbe Synatec je v prvih treh mesecih tega leta potekalo po planu.

Od nemške družbe R. Stahl Schaltgeräte, vodilnega proizvajalca protieksplozivno zaščitene električne opreme v svetu, smo po šestih letih uspešnega sodelovanja na slovenskem tržišču prejeli pravico, da jo zastopamo tudi na ozemlju Hrvaške. Prav zaradi prevzema tega zastopstva, pa tudi zaradi širitve prodaje naših lastnih izdelkov in storitev, smo v Zagrebu že ustanovili novo podjetje.

SWL

Poslovanje podjetja je bilo v prvih dveh mesecih tega leta pozitivno, vrednost marca realizirane prodaje pa je manjša od pričakovane. Takoj smo začeli izvajati program zmanjševanja stroškov, hkrati pa smo začeli tudi z manjšimi investicijami v avtomatizacijo proizvodnih operacij, ki bodo omogočale dolgotrajno trdnost podjetja.

Po odhodu g. Christiana Walterja je s 15. aprilom 2005 vodstvo podjetja prevzel dr. Rüdiger Czolk, ki je bil doslej odgovoren za trženje komutatorjev in izdelkov iz plastike.

KONEL

V prvem četrtletju je družba Konel večino svojih dejavnosti namenila sklenitvi projektov z Iskratelom in projektu telemedicine. Dejavno smo iskali tudi kupce v tujini, žal pa oddane ponudbe niso bile sprejete.

Z Iskratelom se dogovarjamo o nadaljnjem sodelovanju pri skupnih projektih. Tako smo identificirali vrsto projektov, izvedbo katerih bi lahko prevzel Konel. Skupni timi morajo prihodnji mesec uskladiti tako tehnične zahteve za projekte kot razvojne vložke.

Razvoj produkta »smartmon« poteka po načrtu, po katerem je za maj 2005 predviden začetek kliničnega testiranja, pridobitev certifikata CE pa septembra 2005. Redna prodaja sistema naj bi se začela oktobra 2005.

Za prodajo sistema »smartmon« in drugih izdelkov s področja telemedicine ustanovljamo novo podjetje Simediko. V podjetje bomo privabili tudi strateške partnerje, ki nam bodo olajšali vstop na evropska tržišča ter prevzeli del stroškov razvoja in vstopa na trg.

Maja naj bi si pridobili certifikat ISO9001 in tudi certifikat po medicinskem standardu ISO13485. Zaradi ustanavljanja novega podjetja poteka v Konelu delna reorganizacija podjetja, v okviru katere bo uvedena tudi logistična funkcija. Ta bo skrbela za izvedbo telemedicinskih projektov in za proizvodnjo strojne opreme produktov.

PROKOS

Družba Prokos, d.o.o., Idrija je v prvih treh mesecih leta 2005 v primerjavi z enakim obdobjem lani za 4 % povečala prodajo, kljub temu pa ni v celoti dosegla načrtov za to obdobje. Načrt dosegamo pri količini prodaje odpadnih surovin, prodaja polizdelkov pa je za 10 % manjša od načrtovane za to obdobje.

KOLING

Naročila in realizirana prodaja v prvih treh mesecih odsevajo za gradbeno dejavnost tipično sezonsko obdobje. Kljub temu pričakujemo prodajo, ki bo občutno preseгла tisto, ki je bila dosežena v istem obdobju leta 2004.

Gradbeni inženiring je skupaj z načrtovalno dejavnostjo v sklepni fazi priprav na nove projekte. Te obsegajo arhitekturno projektiranje gradbenih posegov, tako na stavbah Skupine Kolektor kot za potrebe lokalne skupnosti.

Pridobili smo tudi večji projekt zunaj območja Idrije. V prvi fazi gre za izdelavo projektov do pridobitve gradbenega dovoljenja, pozneje pa si obetamo tudi pridobitev vseh gradbeno-obrtniških del, kot tudi dela strojnih in elektroinstalacij. Uspešna izvedba tega projekta bo odločilno pripomogla k doseganju zastavljenega cilja, namreč, priskrbi si večino del zunaj našega lokalnega območja.

Na področjih elektroinstalacij in avtomatizacije se dogovarjamo za posle, ki bodo občutno prispevali k povečanju prodaje elektroomar in krmilij za področje klimatizacije.

V okviru strojnih inštalacij je novo področje ECO FLUID gorilnikov. Nanaša se na projektiranje energetskih postrojenj za proizvodnjo toplote z uporabo biomase. Pripravljamo še vrsto projektov, ki so bodisi v fazi idejnih projektov ali pred sklenitvijo posla. Dodatne priložnosti ponuja tudi razvoj gorilnika z močjo 10-40 Kw, ki bo namenjen za ogrevanje individualnih hiš.

Po poročilih direktorjev družb Anica Uršič Vončina

KOLEKTORGROUP

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 2005/2006

Vas zanima zaposlitev v mednarodno uveljavljenem podjetju? Si želite delati, se učiti in izpopolnjevati med kreativnimi ljudmi? Vas zanima zaposlitev v tujini? Želite dokazati sebi in drugim, da znate in zmorete?

V koncernu KOLEKTOR GROUP smo ustvarili poslovno okolje, ki vsakemu posamezniku omogoča, da izpolni svoja pričakovanja. Ljudje so naš največji kapital, zato vanje tudi vlagamo. Radi sprejemamo nove sodelavce in jim pomagamo pri začetkih njihove zaposlitve, pozneje si meje postavljajo sami.

Oglejte si razpisane štipendije na straneh 11 in 12, prijavite se na razpis in se nam pridružite!

Tehnološki klub - najprimernejša oblika prenosa inovacij v podjetniško prakso

Na 25. mednarodni konferenci Podim (podjetništvo, inovacije, menedžment), ki je prejšnji mesec potekala v Mariboru, so poudarili zlasti težave na področju ustvarjanja družbenega in organizacijskega okolja za prenos novosti v podjetniško prakso, kajti samo primerno družbeno in organizacijsko okolje lahko pospeši razvoj inovacijskega podjetništva in globalne konkurenčnosti. Pravzaprav ne gre za prenos, ampak za izmenjavo informacij in znanja med gospodarstvom in univerzo oziroma raziskovalnimi inštituti. Udeleženci so se spraševali, ali morda pri nas preveč propagiramo podjetništvo, tako da skušajo ljudje narediti nekaj, za kar niso sposobni, verjetneje pa je, da okolje podjetništvu ni najbolj naklonjeno. Z razpravo, v kateri so sodelovali ugledni strokovnjaki, so želeli prispevati k povečanju zavesti, da so visoko kakovostne inovacije in podjetništvo ključni dejavniki za uspeh na globalnem tržišču. Uspešen prenos novosti v podjetniško prakso je namreč mogoč šele, če je v okviru univerze vzpostavljeno ustvarjalno timsko sodelovanje med tehnološkim in poslovnim znanjem, če so znana pravila igre in če univerza sodeluje z uspešnimi podjetji in drugimi uporabniki znanja, pa tudi z investitorji in številnimi podpornimi institucijami.

Praksa se tako v Evropi kot med posameznimi evropskimi državami zelo razlikuje, to pa pomeni, da modelov ni mogoče preprosto prenašati iz enega okolja v drugo. Zato je za prenos izsledkov raziskav v prakso nujno oblikovati »lokalni« model. Pri tem ne gre za odkrivanje stvari na novo, temveč za prilagajanje evropskim in globalnim izkušnjam, s čimer naj bi v domačem okolju dosegli najboljše možne rezultate. V razpravi je sodeloval tudi predsednik koncerna Kolektor Group Stojan Petrič. Po njegovih besedah pri nas premalo vlagamo v razvojno-raziskovalno dejavnost, če pa že, potem so naše naložbe po večini usmerjene v razvoj obstoječih proizvodov. Kot je dejal, podjetja namenjajo premalo denarja za raziskave zunanjih izvajalcev, verjetno zato, ker nimamo ustrezne gospodarske politike, ki bi podpirala take povezave. Spraševal se je tudi, ali so sredstva, ki jih je država vložila v grozdenje in oblikovanje tako imenovanih tehnoloških mrež, obrodila pričakovane sadove, ter v zvezi s tem menil, da preveč vlagamo v bazične in premalo v kreativne raziskave. Gospodarstvo ima po Petričevem mnenju odprte roke za sodelovanje z inštituti, vendar bi bilo treba te komercializirati, to pa pomeni, da bi morali inštituti sami gospodarstvu ponuditi produkte, v katere bi podjetja potem investirala. Predlagal je tudi model za oblikovanje podjetij, ki bodo ustvarjala nove produkte. »Recimo mu tehnološki klub, ta pa bi ob finančni soudeležbi države univerzo povezal s podjetji«, je še dejal Petrič. Okolje podjetništvu ni najbolj naklonjeno, menda zato, ker je naša država zdaj na prehodu iz socializma v kapitalizem, na poti od manj k bolj razviti državi. Tako mora najti specifičen program, s katerim bo spodbujala podjetništvo, da bo to dalo visoko dodano vrednost. Vodja sektorja za inovacijske študije pri Generalni direkciji za podjetništvo Evropske komisije dr. Reinhard Büsscher je na mariborski podjetniški konferenci govoril o akcijskem načrtu za bolj inovativno Evropo in pri tem opozoril, da je v Sloveniji premajhen delež strokovnega kadra, ki bi naši državi zagotovil vlogo pomembnega igralca na tehnološko inovativnem področju. Dr. Andrej Kitanovski, v. d. generalnega direktorja Direktorata za podjetništvo

Tako imenovani Projekt 2010 – tehnološki klub naj bi v desetih letih ustvaril deset programov. Pri vsakem programu bi skupaj z dvema doktorjema znanosti in desetimi inženirji delovalo od 50 do 100 zaposlenih. Lastniško strukturo tehnoloških klubov bi sestavljali naložbeniki oziroma podjetja, ki bi imela 75-odstotni delež, 15-odstotni delež bi bil v lasti desetih specialistov oziroma inženirjev tehniških znanj, 5-odstotni v lasti dveh doktorjev znanosti in 5-odstotni v lasti države, ki bi lahko v tehnološkem klubu prodala ali pa obdržala svoj delež. Pridobili bi vsi sodelujoči v projektu. Država, ker bi imela več delovnih mest, saj je na podlagi empiričnih podatkov znano, da vsak proizvodni delavec v industriji ustvari štiri dodatna delovna mesta zunaj industrijskega sektorja, podjetja, ker bi tržišču ponudila nove produkte, in inštituti, ker bi od države prejeli denar za svoje delo.

in konkurenčnost pri Ministrstvu za gospodarstvo, pa je pojasnil, da zdajšnjega programa za spodbujanje podjetništva in konkurenčnosti ni mogoče kar tako spremeniti. V okviru možnosti bodo sicer zdajšnjega posodobili, že zdaj pa pripravljajo novega za obdobje od leta 2007 do 2013, v katerem bodo sicer upoštevali prakso iz tujine, vendar jo bodo prilagodili domačemu okolju.

Konelov »smartmon« na kliničnem preizkušanju

Na oddelku za kardiologijo internistične službe splošne bolnišnice v Šempetru pri Gorici preizkušajo novo napravo s področja telemedicine, s katero je mogoče spremljati delovanje osnovnih življenjskih funkcij, predvsem EKG-signala pri srčnih bolnikih po operacijah, ne da bi morali biti ti priključeni na stacionarne naprave. Gre za brezžični sistem oziroma tehnologijo, katere prednost je v tem, da deluje v frekvenčnem pasu, za katerega ni treba pridobiti posebnih uporabnih dovoljenj, prenos signala med perifernimi napravami in računalnikom pa je mogoč tudi prek mobilnih telefonov. Sistem, ki ga je razvil Konel, se od podobnih razlikuje po tem, da je bolnikovo zdravstveno stanje mogoče spremljati v realnem času in zato tudi še pravočasno ukrepati. Tako imenovani sistem »smartmon« bodo ta mesec preizkušali še v bolnišnici na Golniku, prihodnji mesec pa bodo začeli klinično testiranje tudi v Kliničnem centru v Ljubljani. Redna prodaja bo stekla oktobra.

»Smartmon« je naprava, s katero bi lahko v bolnišnicah bolje nadzorovali bolnike, predvsem tiste, ki jih med zdravljenjem lahko doleti smrt. Z napravo lahko bolnika spremljajo 24 ur na dan. Če se zgodi kaj nepredvidenega, naprava alarmira medicinsko sestro, ki poskrbi za takojšnjo pomoč. V prvi fazi je naloga »smartmona« predvsem zavarovati pacienta, saj je za zdaj namenjen predvsem tako imenovanemu monitoringu (spremljanju) bolnika, v prihodnje pa ga bodo z nadgradnjo lahko uporabljali tudi za diagnostiko.

Direktor Konela Janez Šmid in predstojnik vseh oddelkov internistične službe šempetrske bolnišnice, primarij dr. Matjaž Klemenc na oddelku za kardiologijo prek računalniškega ekrana spremljata delovanje osnovnih življenjskih funkcij pacientov, ki so jim namestili »smartmon«. Poleg zelenih podatkov so vidne tudi morebitne anomalije in urgentna stanja

»Smartmon« bo z leti postal še bolj uporaben. Izdelek bomo namreč z določenimi aplikacijami še nadgradili, tako da ga bodo bolniki lahko uporabljali tudi na domu. Bolnika bo namreč mogoče prek naše naprave stalno spremljati na daleč in po potrebi alarmirati reševalno službo. Treba je namreč vedeti, da so tako v Evropi kot tudi pri nas, pa tudi v vsem razvitem svetu, kardiovaskularne bolezni poleg raka najpogostejši vzrok smrti. Znano je, da rak ne udari kar čez noč, nasprotno pa kardioloških bolnikov skoraj ni mogoče rešiti drugače, kakor da so rizični bolniki dovolj dobro spremljani.

Zgodovina sistema, ki ga zdaj preizkušamo, sega vsaj 16 let v preteklost. Toliko časa je že od takrat, ko sva se s profesorjem Nikom Zimicem s Fakultete za računalništvo začela natančneje ukvarjati z analizo EKG-krivulje. Pri tem se nama je pred leti utrnula ideja, da bi za bolnike, ki jih z intenzivne enote pošljemo na običajni oddelek, omogočili spremljanje osnovnih življenjskih funkcij na višji ravni, kot je to na tem oddelku v navadi, hkrati pa bi jim omogočili prosto gibanje. S tovrstnim sistemom zadostimo tudi zahtevam zdravstvenih oblasti po zniževanju stroškov in krajšanju hospitalizacij. Opisani koncept se ujema s tistim, kar nam je s »smartmonom« ponudil Konel.

V prvi fazi priprave vsebine tega kataloga smo se omejili na predstavitev proizvodnega programa podjetij Kolektor Pro, Ascom, Prokol ter TKI. Baza podatkov tako vsebuje vse najpomembnejše parametre komutatorjev in drsnih obročev, ki so zdaj v redni proizvodnji, pa tudi komutatorjev, ki jih sicer ne izdelujemo več, vendar zanje še vedno obstaja vse potrebno orodje. Gre torej za izdelke, ki jih na željo kupca še vedno lahko brez občutnih dodatnih stroškov izdelamo takoj oziroma v največ osmih tednih. Zdaj je v bazi približno 700 različnih komutatorjev in štirje drsni obroči, tem pa se bodo prav kmalu pridružili novi. V pripravi so tudi že podatki proizvodnega programa podjetij Kautt&Bux in Sinyung, potem pa bomo v katalog dodali še izdelke podjetij Zektor in Swi Shie. Tako je naš cilj vključiti v bazo spletnega kataloga vse izdelke komutatorskih podjetij v Skupini Kolektor doma in po svetu ter na ta način kupcem predstaviti in ponuditi širok spekter kakovostnih in konkurenčnih izdelkov.

cenejši od klasičnih tiskanih katalogov. Ti so ob tisku praviloma že zastareli, poleg tiska je razmeroma draga tudi njihova distribucija

Natančni podatki o uporabi

Katalog je pomembna pridobitev tudi za Kolektorjev prodajni oddelek, saj bodo gotovo veseli podatkov o uporabnikih in njihovem vedenju.

Ker morajo uporabniki sistemu ob prvi prijavi zaupati svoje osebne podatke, lahko statistični modul precej natančno zazna, kdo se prijavlja v katalogu in kaj ga zanima. Urednikom so podatki o prijavljenih uporabnikih in njihovih dejanjih na voljo tako rekoč v živo, tako da jih lahko uporabijo kot zelo zanesljiv vir prodajnih kontaktov. V nekaj tednih uporabe so tako med uporabniki že partnerji iz številnih podjetij, kot so Bosch, Alcatel, Domel, TI Automotive, Black&Decker. Geografsko segajo od Indije, Kitajske in Irana prek Poljske in drugih evropskih držav do ZDA in Brazilije.

Spletni katalog komutatorjev in drsnih obročev je bil pripravljen v sodelovanju z agencijo Creatim Ržišnik&Perc, ki skrbi tudi za celoten spletni nastop Skupine Kolektor. Za enega najzanesljivejših dokazov, da gre za koristno pridobitev, je poskrbela kar družba sama: statistika kaže, da katalog precej pogosto uporabljajo tudi zaposleni v Kolektorju.

Vzpostavitev spletnega kataloga ima dva poglobljena cilja: na eni strani želimo izboljšati in olajšati komunikacijo s poslovnimi partnerji, po drugi pa prodajnemu oddelku Kolektorja zagotavljati pomembne informacije o tem, koga zanimajo njihovi izdelki, pravijo v agenciji Creatim Ržišnik&Perc, ki je »postavila« spletni katalog.

Razvoj spletnega mesta se seveda tu ne bo ustavil: novi katalog ponuja primerno podlago za nadaljevanje poti k zajemanju povpraševanj in naprej k spletnemu poslovanju s poslovnimi partnerji.

Andrej Remškar

Rok Vodnik, kandidat za mladega menedžerja leta

Za priznanje mladi menedžer 2005 se je potegoval tudi izvršni direktor komercialne Kolektor Group Rok Vodnik. Uvrstil se je med pet finalistov, ki jih je na podlagi poslovnih dosežkov (upoštevali so dosežke zadnjih treh let) in osebnostnega profila posameznika izbrala posebna komisija pod vodstvom predsednika Združenja manager Franja Bobinca.

Rok Vodnik je izjemno marljiv, kreativen in dosleden pri svojem delu. Ima velik posluš za timsko delo, ki je tudi sicer odlika Skupine Kolektor, sodelavci ga spoštujejo in radi delajo z njim. Zato je bil na podlagi notranje ankete med vodstvenimi in vodilnimi v Skupini Kolektor izmed treh kandidatov, ki so izpolnjevali pogoje, izbran prav on.

Po končanem študiju na Fakulteti za elektrotehniko in po poznejšem magistrskem študiju MBA se je leta 1997 zaposlil v Kolektorju in se pod neposrednim mentorstvom predsednika družbe vključil v spoznavanje delovnih procesov na področju komercialne. Dve leti pozneje je postal najprej direktor koncernovega trgovskega podjetja Comtrade USA, potem pa še proizvodne družbe TKI Inc. v Greenville v Južni Karolini. V obdobju njegovega službovanja v ZDA je Kolektor za več kot trikrat povečal izvoz na ameriško tržišče in začel na drugi strani Atlantika proizvajati komutatorje po slovenski tehnologiji. Znanje, ki ga je v prvih dveh letih pridobil v Idriji in nato nadgradil v ZDA, je bilo zadosten razlog, da so mu leta 2002 zaupali odgovorno nalogo vodenja komercialnega področja za celotno Skupino Kolektor Group. Delo izvršnega direktorja komercialne opravlja profesionalno in tudi v zdajšnjih zaostrenih tržnih razmerah uspešno.

Letošnja politika uvajanja sistemov kakovosti

Tudi v letošnjem letu so naši cilji na področju sistemov vodenja kakovosti usmerjeni k uresničevanju začrtane poti, po kateri želimo ob upoštevanju sodobnih načel kakovosti in z izobraževanjem za kakovost, okoljskim osveščanjem ter prenašanjem dobre prakse, vpeljati sisteme vodenja kakovosti ter dobrega ravnanja z okoljem v vsako podjetje znotraj skupine Kolektor.

Naloge, ki smo si jih za letošnje leto zastavili so:

- Nadgraditev in certifikacija sistema kakovosti v družbi TKI Greenville (ZDA) s standardom ISO TS 16949:2002
- Recertifikacija sistema kakovosti v družbi Zektor (Brazilija) po zahtevah ISO 9001:2000
- Vpeljava in certifikacija sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2000 in ISO 13485:2003 v družbi Konel Šenčur
- Vpeljava in certifikacija sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2000 v družbi Synatec Idrija
- Nadgraditev sistema vodenja kakovosti ISO 9001:2000 v družbi Feriti Ljubljana s standardom ISO TS 16949:2002
- Uskladiti obstoječ sistem ravnanja z okoljem z novo izdajo okoljskega standarda ISO 14001:2004
- Uspešna izvedba notranjih in zunanjih presoj sistemov vodenja v vsakem podjetju skupine Kolektor

Pred kratkim smo dva izmed zastavljenih ciljev že dosegli in sicer družba TKI Inc. je uspešno nadgradila svoj sistem kakovosti ter pridobila certifikat za kakovost po standardih avtomobilske industrije ISO TS 16949:2002. Brazilska družba Zektor pa je z uspešno recertifikacijo sistema kakovosti podaljšala veljavnost certifikata za kakovost ISO 9001:2000.

(Tabela a) Pregled trenutnega stanja certificiranosti

Pri postopkih certifikacije omenjenih sistemov vodenja vseskozi sodelujemo z dvema certifikacijskima hišama. To sta DQS GmbH Deutsche Gesellschaft zur Zertifizierung von Managementsystemen

ter BVQI Bureau Veritas, podružnica Ljubljana. Z DQS imamo sklenjeno krovno pogodbo o presojanju in certificiranju družb, ki so prisotne na avtomobilskem trgu, certifikacijska hiša BVQI pa pokriva presojanje in certifikacijo sistemov ravnanja z okoljem v vseh družbah in nadzor nad sistemi kakovosti v družbah, ki s svojimi proizvodi niso prisotne na omenjenem, avtomobilskem trgu.

Termini letošnjih presoj s strani zunanjih certifikacijskih organov (BVQI oziroma DQS) so:

Tabela a:

14.-16. mar. 05	TKI Inc	DQS
31. mar. 05	Zektor	DQS
15. apr. 05	Prokos	BVQI
apr. 05	Kautt & Bux	DQS
3. maj 05	Feriti	DQS
3.-7. maj 05	Prokol	DQS
3.-7. maj 05	Kolektor Group	DQS
3.-7. maj 05	Kolektor Pro	DQS
3.-7. maj 05	Ascom	DQS
maj 05	Konel	BVQI
jun. 05	Sinyung	DQS
okt. 05	SWL	DQS
dec. 05	Synatec	BVQI

Z uspešno realizacijo načrtovanih presoj bomo letošnje leto naredili velik korak na začrtani poti vpeljevanja sistemov kakovosti v naša podjetja.

Tomaž Vidmar

Tabela b: Seznam podjetij z že pridobljenimi certifikati kakovosti

						Certifikacijski organ	
	ISO 9001:2000	ISO TS 16949:2002	ISO 14001:1996	QS 9000:1998	ISO 13485:2003	QMS	EMS
Kolektor Group	X	X	X			DQS	BVQI
Kolektor Pro	X	X	X			DQS	BVQI
Kautt&Bux	X	X	X			DQS	BVQI
Ascom	X	X	X			DQS	BVQI
Prokol	X	X	X			DQS	BVQI
TKI	X	X				DQS	
Sinyung	X	X				DQS	
Wuxi							
Swi Shie	X		X	X		TÜV	TÜV
Asteh (Ascom Teheran)	X					BQR	
Zektor (Brazilija)	X					DQS	
Febo (Feriti Bosna)							
Feriti	X		X			DQS	BVQI
Konel	maj. 05				maj. 05	BVQI	
SWL	X					DQS	
Synatec	dec. 05						
Prokos	X					BVQI	

Da je naše delovno okolje prijazno, potrjuje tudi gnezdenje rase prav na sredini mostu, ki povezuje proizvodne hale na obeh bregovih Idrijce. Prav nič je ne moti niti promet niti hoja mimoidočih. V nekaj dneh pričakujemo naraščaj. Tisti, ki so imeli srečo, da so šli mimo gnezda, ki si ga je uredila v zabojniku za rože, v njeni odsotnosti, vedo povedati, da je v njem šest jajc.

KOLEKTORGROUP

RAZPIS ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 2005/2006

Koncern Kolektor Group razpisuje za študente in dijake prvih in višjih letnikov naslednje štipendije:

KOLEKTORGROUP

KOLEKTOR GROUP

Vodenje in upravljanje družb d.o.o.

Vojkova 10, 5280 IDRIJA

UNIV. DIPL. INŽ. STROJNIŠTVA

- SMER MEHATRONIKA MIKROMEHANSKI SISTEMI IN AVTOMATIZACIJA 4 ŠTIPENDIJE
- SMER KONSTRUIRANJE IN MEHANIKA 4 ŠTIPENDIJE

UNIV. DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE

- SMER ELEKTRONIKA 5 ŠTIPENDIJ
- SMER AVTOMATIKA 3 ŠTIPENDIJE

UNIV. DIPL. INŽ. KEMIJE

- SMER KEMIJSKO INŽENIRSTVO 1 ŠTIPENDIJA

UNIV. DIPL. EKONOMIST

3 ŠTIPENDIJE

ELEKTROTEHNIK - elektronik

2 ŠTIPENDIJI

KOLEKTOR

KOLEKTOR PRO

Proizvodnja komutatorjev d.o.o.

Vojkova 10, 5280 IDRIJA

UNIV. DIPL. INŽ. STROJNIŠTVA

- SMER PROIZVODNO STROJNIŠTVO 2 ŠTIPENDIJI
- SMER KONSTRUKTERSTVO IN MEHANIKA 2 ŠTIPENDIJI

UNIV. DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE

- SMER ELEKTRONIKA 1 ŠTIPENDIJA
- SMER AVTOMATIKA 1 ŠTIPENDIJA

UNIV. DIPL. INŽ. METALURGIJE IN MATERIALOV

1 ŠTIPENDIJA

DIPL. INŽ. STROJNIŠTVA

- SMER PROIZVODNO STROJNIŠTVO 2 ŠTIPENDIJI

STROJNI TEHNIK

9 ŠTIPENDIJ

ELEKTROTEHNIK - elektronik

5 ŠTIPENDIJ

KOLING

KOLING

Inženiring, instalacije, proizvodnja d.o.o.
Sp. Kanomlja 23 b, 5281 SP. IDRİJA**UNIV. DIPL. INŽ. STROJNIŠTVA**

- SMER ENERGETIKA

1 ŠTIPENDIJA

UNIV. DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE

- SMER AVTOMATIKA

1 ŠTIPENDIJA

ELEKTROTEHNIK - elektronik

2 ŠTIPENDIJI

STROJNI TEHNIK

2 ŠTIPENDIJI

GRADBENI TEHNIK

2 ŠTIPENDIJI

MONTER OGREVALNIH INSTALACIJ

2 ŠTIPENDIJI

MONTER PREZRAČEVALNIH IN KLIMA INSTALACIJ

2 ŠTIPENDIJI

KONEL

KONEL

Storitve, razvoj in proizvodnja d.o.o.
Vojkova 10, 5280 IDRİJA**UNIV. DIPL. INŽ. ELEKTROTEHNIKE**

- SMER AVTOMATIKA

3 ŠTIPENDIJE

Našim štipendistom nudimo:

- sodelovanje pri izdelavi seminarskih, raziskovalnih in diplomskih nalog,
- uporabo sodobne tehnične opreme,
- mentorstvo pri praktičnem delu,
- financiranje dodatnega izobraževanja že med šolanjem,
- sofinanciranje strokovnih ekskurzij v tujino,
- prakso v tujini,
- delo na posameznih projektih,
- zaposlitev po končanem šolanju.

Prijave pošljite do 16. avgusta 2005 na naslov:**KOLEKTOR GROUP d.o.o.****Vojkova 10, 5280 IDRİJA, s pripisom: ZA ŠTIPENDIJO**

Prijavi priložite:

- življenjepis,
- zadnje šolsko spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih,
- priznanja in pohvale za dosežke med dozdajšnjim šolanjem,
- potrdilo o vpisu v šolsko leto 2005/2006.

Kolektor Group na 14. slovenskem oglaševalskem festivalu

Javnosti predstavljen vsesmerni prikazovalnik

Skupina za mehatroniko, ki deluje v okviru podjetja Kolektor Group, d. o. o., se je udeležila 14. slovenskega oglaševalskega festivala. Na njem je javnosti predstavila vsesmerni prikazovalnik – medij, ki se prilagaja gledalcu in tako spreminja dojemanje informacij. Vsem opazovalcem omogoča sočasno vidnost iste slike (informacije, vsebine).

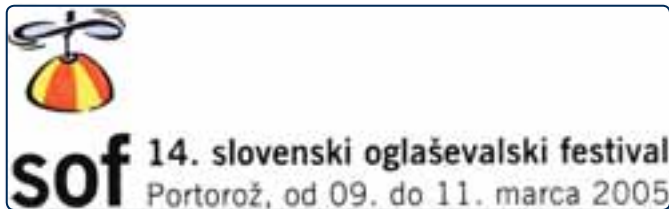
Nastop v Portorožu sta sestavljala dva dela. V uradnem delu programa so vsesmerni prikazovalnik predstavili zbranemu občinstvu. Ob tem je skupina za mehatroniko vse tri dni privedite na razstavnem prostoru izvajala tudi neposredno predstavitev delovanja vsesmerne prikazovalnika. Zaradi želje po dodatnem odzivu smo ob začetku SOF-a odprli javni natečaj za najkreativnejšo rešitev za vsesmerni prikazovalnik. Vsak udeleženec srečanja je razpis našel v torbi, ki jo je dobil ob prijavi.

Odločitev o javnem nastopu sovпада s cilji skupine, saj želi ta z vsesmernim prikazovalnikom še letos vstopiti najprej na slovensko tržišče, potem pa tudi na tržišča v tujini. Prireditve v Portorožu je primeren dogodek, saj se na njem zbere številna in za novi vsesmerni prikazovalnik zanimiva publika – od oglaševalcev prek oglaševalskih agencij do medijev.

Odziv občinstva je izpolnil naša pričakovanja. Vzpostavili smo kakovostne stike s člani oglaševalskega trikotnika, ki so nas spraševali o značilnostih, sestavnih delih in predvsem o načinu delovanja. Kako je mogoče, da vsi navzoči ob napravi sočasno v resnici vidijo isto sliko? Začudenje nad tem dejstvom je bilo precejšnje, saj ideja vsesmerne in sočasne prikaza slike zahteva spremembo koncepta razmišljanja. Gre za nekaj novega in neobičajnega. Informacija se prilagaja opazovalcu in ne nasprotno, kot je to v navadi pri vseh doslej znanih in uveljavljenih sistemih za podajanje informacij. Gre za popolno novost, ki jo je

Kako množici opazovalcev zagotoviti sočasno zaznavanje iste informacije, ne glede na njihov položaj v prostoru? Kako doseči, da bi se medij prilagajal položaju opazovalca v prostoru? Kakšen bi bil informacijski medij za prikaz ravne dvodimenzionalne slike, ki bi v množici opazovalcev sledila vsakemu posamezniku in bi bila hkrati vidna vsem? Odgovore ponuja vsesmernost – globalna revolucija v podajanju informacij

»Informacija iz vsesmerne prikazovalnika je za opazovalca kot senca – vedno ga spremlja«

Vabimo vse ljubitelje in ustvarjalce, ki so jim blizu ta informacija, ki omogoča, da se informacija vedno spremlja opazovalca, ne glede na njegov položaj v prostoru. Vabimo vse, ki so zainteresirani za razvoj novega medija, ki omogoča, da se informacija vedno spremlja opazovalca, ne glede na njegov položaj v prostoru.

Vsesmerni prikazovalnik je na ogled v gradbeništvu (dnevno od 10.00 do 18.00) v 11. nadstropju SOF Portorož.

Kako množici opazovalcev zagotoviti sočasno zaznavanje iste informacije, ne glede na njihov položaj v prostoru?

Kako doseči, da bi se medij prilagajal položaju opazovalca v prostoru? Kakšen bi bil informacijski medij za prikaz ravne dvodimenzionalne slike, ki bi v množici opazovalcev sledila vsakemu posamezniku in bi bila hkrati vidna vsem?

Odgovore ponuja vsesmernost – globalna revolucija v podajanju informacij.

Več informacij:
Kolektor Group d.o.o., Hibridni 70, pi. št. 1, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-pošta: info@kolektorgroup.si

Podobno predstavitev vsesmerne prikazovalnika smo v okviru dneva projektnega menedžmenta 14. aprila pripravili tudi na Ekonomski fakulteti v Ljubljani.

treba ustrezno nagovoriti.

Skupina za mehatroniko v okviru podjetja Kolektor Group, d.o.o., za letos načrtuje sklop trženjskih dejavnosti. Med te sodijo testne postavitve pri slovenskih podjetjih, sejemske in prodajne predstavitve itd. Zastavljeni cilj, namreč, postati prvo podjetje, ki bo trgu ponudilo vsesmernost, bomo letos tudi uresničili.

Dejan Novakovič

Nov pravilnik o ravnanju delavcev v času bolniške odsotnosti z dela in o laični kontroli bolniškega staleža

V zadnjih dveh letih se je Skupina Kolektor reorganizirala, dopolnila, pomladila vodstvo in si zastavila nove strateške cilje. Razvojna strategija temelji na uspehu ljudi, zaposlenih v Kolektorju, in med drugim poudarja izrabo vseh notranjih in zunanjih virov. To od zaposlenih zahteva prilagajanje spremembam, večjo angažiranost pri delu in tudi osebni razvoj, povezan z razvojem kariere. Začrtani cilji pa so uresničljivi le z zdravimi ljudmi, ki svoje delo opravljajo z zadovoljstvom, ki so motivirani in pripravljeni vlagati svojo energijo v lasten razvoj in razvoj podjetja.

V skladu z razvojno strategijo Kolektorja želimo tudi področje absentizma (odsotnosti z dela zaradi bolezni) obvladovati bolje, kot smo ga doslej.

V zadnjih dveh letih opažamo, da se v Skupini Kolektor povečuje odsotnost z dela zaradi bolezni. Ta je bila leta 2002 še 3,5%, leta 2003 se je povečala na 4,3%, lani pa na 4,6%. Če upoštevamo število zaposlenih v letu 2004, je bilo z dela stalno odsotnih 38 zaposlenih, to pa je seveda za podjetje precejšnja finančna obremenitev, pravi Petja Velikonja Vončina, nova socialna delavka, ki je po upokojitvi nasledila Nado Mislej.

Zaradi boljšega obvladovanja pojava absentizma in odpravljanja njegovih vzrokov uvajamo drugačen način spremljanja odsotnosti zaradi bolezni. Novi način bo od zaposlenih zahteval hitrejše obveščanje o odsotnosti, od vodstva in socialne službe pa dejavnejše odpravljanje bolniških odsotnosti oz. spremljanje le-teh in odpravljanje vzrokov za odsotnost z dela. Kot eden izmed ukrepov za zmanjšanje bolniške odsotnosti je bil sprejet

»Pravilnik o ravnanju delavcev v času bolniške odsotnosti z dela in o laični kontroli bolniškega staleža«. Namen novega pravilnika je sistemsko pridobivanje podatkov o odsotnosti z dela, s čimer bi zagotovili nemoten procesa dela, odkrivanje pravih vzrokov bolniške odsotnosti in njihovo morebitno odpravo. Pravilnik spreminja način obveščanja o bolniški odsotnosti. Tako bo moral zaposleni izpolniti obrazec o bolniški odsotnosti in ga posredovati socialni službi. Na obrazcu »Navodila zdravnika za ravnanje v času bolniške odsotnosti« bo treba napisati prvi dan odsotnosti, predvideno trajanje bolniške odsotnosti ter način ravnanja med bolniško odsotnostjo. Vse podatke bodo zaposleni dobili pri svojem osebnem zdravniku, ta pa jim bo dal tudi ustrezna navodila. Pravilnost podatkov bo zaposleni potrdil s svojim podpisom. Enako bo treba ravnati ob morebitnem podaljšanju bolniške odsotnosti, ob katerem bo moral zaposleni socialni službi posredovati obrazec »Kontrolni zdravniški pregled«.

Spremenili smo tudi laične kontrole bolniške odsotnosti na domu, katerih cilj je ugotavljanje skladnosti ravnanja zaposlenega z navodili zdravnika. Ob takem obisku bo kontrolor sestavil zapisnik in z njim seznanil zaposlenega, ta pa ga bo moral skupaj z morebitnimi pripombami tudi podpisati. Da bo vse potekalo tako, kot je zamišljeno, bomo pravočasno poskrbeli, da bo za vse zaposlene na voljo dovolj obrazcev. O spremenjenem načinu obveščanja o odsotnosti zaradi bolezni smo obvestili tudi vodstvi zdravstvenih domov Idrija in Cerčno ter zdravnike pozvali k sodelovanju.

»Pravilnik o ravnanju delavcev v času bolniške odsotnosti z dela in o laični kontroli bolniškega staleža« je 29. marca 2005 obravnaval tudi sindikat Kolektorja, v zvezi s tem pa ni imel vsebinskih pripomb.

Pravilnik so ta mesec obravnavala tudi posloводства posameznih podjetij in posloводство Kolektor Group, datum uveljavitve pravilnika pa bo objavljen naknadno.

Verjamemo, da bo nov način spremljanja bolniških odsotnosti pripomogel k učinkovitejšemu spremljanju le-teh in hkrati z drugimi ukrepi pripomogel k zmanjšanju absentizma, boljšemu počutju zaposlenih na delovnem mestu ter k večji poslovni uspešnosti podjetja.

Petja Velikonja Vončina

Analiza zadovoljstva zaposlenih in organizacijske klime

Na podlagi projekta Raziskovanje in spremljanje organizacijske klime v slovenskih podjetjih, znanega pod imenom SiOK (slovenska organizacijska klima), je bila v podjetjih Kolektor Group in Kolektor Pro (v nadaljevanju podjetje) novembra 2004 izvedena anketa o organizacijski klimi in zadovoljstvu zaposlenih. Raziskava je bila izvedena na podlagi vprašalnika, ki je nastal v okviru Gospodarske zbornice Slovenije. Poleg merjenja organizacijske klime posameznega podjetja omogoča vprašalnik tudi primerjavo med slovenskimi podjetji (leta 2004 jih je bilo v projekt vključenih 90).

Spremljanje organizacijske klime je praksa uspešnih podjetij. Pozornost je usmerjena predvsem v povezavo med zadovoljstvom in delovnimi rezultati. S tem postane ključno

vprašanje, kako podjetje zaposlenim omogoča, da pri delu uveljavljajo svoje znanje in ideje ter tako dosegajo uspeh. Ta namreč vpliva tako na zadovoljstvo pri delu kot tudi na uspešnost podjetja. Poleg ankete, izvedene novembra 2004, je bila marca 2005 v okviru posebnih delavnic izvedena tudi podrobnejša raziskava notranjega okolja z naslovom »Globoka analiza organizacijske kulture in HR-audit (pregled procesa upravljanja s človeškimi viri)«.

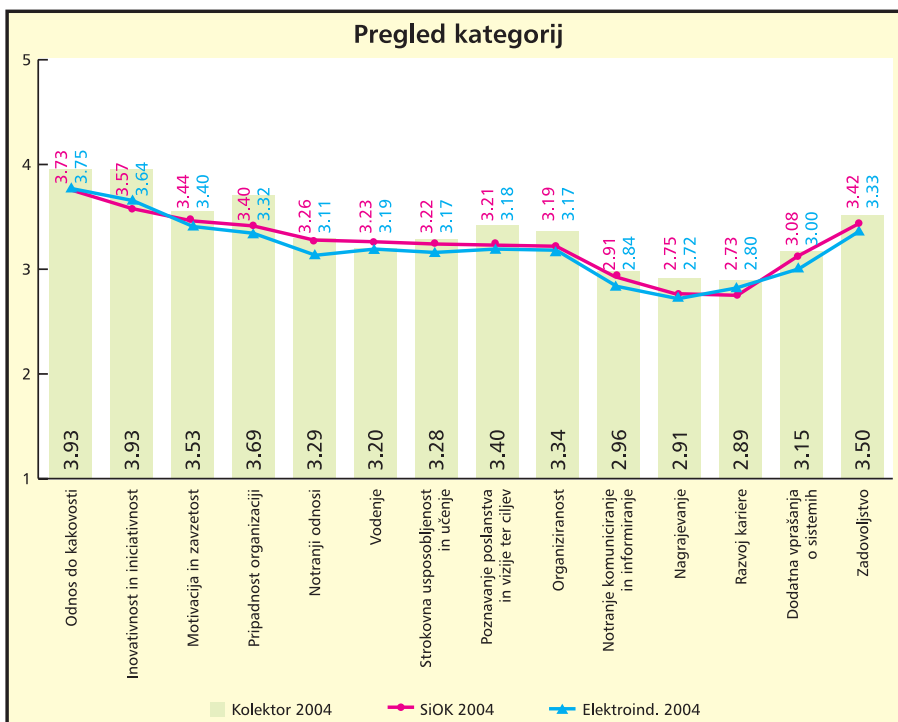
Iz grafa 1 je mogoče razbrati organizacijsko klimo v podjetju v letu 2004. Ta nam na splošno kaže, da so vse kategorije izenačene s slovenskim povprečjem leta 2004, hkrati pa tudi, da so (z izjemo kategorije »vodenje«) ocenjene višje od slovenskega povprečja v tem letu.

Kategorije »odnos do kakovosti«, »inovativnost in iniciativnost«, »pripadnost organizaciji« so na splošno ocenjene najvišje in tako tudi vse tri ocene pozitivno odstopajo od slovenskega povprečja. Vse preostale kategorije (»motivacija in zavzetost«, »zadovoljstvo zaposlenih«, »prepoznavanje poslanstva, vizije in ciljev«, »organiziranost«, »notranji odnosi«, »strokovna usposobljenost in učenje«) so ocenjene podobno kot slovensko povprečje, čeprav je za veliko večino značilno pozitivno odstopanje od povprečja. Trend krivulje je tako podoben krivulji slovenskega povprečja. Trend pozitivno odstopa v kategoriji »pripadnost podjetju« (glej graf 1 in sliko 1).

Za podjetje pa so velik izziv kategorije »notranje komuniciranje in informiranje« (izboljšati je treba informacije o dogajanjih v drugih organizacijskih enotah in dialog med različnimi ravni v podjetju), »nagrajevanje« (izboljšati je treba sistem nagrajevanja – predvsem variabilni del) ter »razvoj kariere« (oblikovati je treba sistem spremljanja kariere).

Kot sem poudarila že večkrat doslej, naj to vendarle storim še enkrat: skrivnost uspeha je v ljudeh, zato je pomembno ugotavljati njihovo mnenje. Dobro pa je tudi vedeti, da s sodelovanjem v anketah izražamo svoje mnenje, ki je vodstvu družbe v pomoč pri vodenju in sprejemanju odločitev, pomembnih za naš skupni uspeh.

Eva Cvelbar

Graf 1: Prikaz organizacijske klime v podjetju za leto 2004 po kategorijah

- **Odnos do kakovosti** 3,93
- **Inovativnost in iniciativnost** 3,93
- **Pripadnost organizaciji** 3,69
- **Motivacija in zavzetost** 3,53
- **Zadovoljstvo zaposlenih** 3,50
- **Prep. poslanstva, vizije in ciljev** 3,40
- **Organiziranost** 3,34
- **Notranji odnosi** 3,29
- **Strok. usposobljenost in učenje** 3,28
- **Vodenje** 3,20
- **Notranje komuniciranje in infor.** 2,96
- **Nagrajevanje** 2,91
- **Razvoj kariere** 2,89

	Kolektor 2004	SiOK 2004	
	3,93	3,73	↑
	3,93	3,57	↑
	3,69	3,40	↑
	3,53	3,44	↑
	3,50	3,42	↑
	3,40	3,21	↑
	3,34	3,19	↑
	3,29	3,26	↑
	3,28	3,22	↑
	3,20	3,23	↓
	2,96	2,91	↑
	2,91	2,75	↑
	2,89	2,73	↑

Slika 1: Primerjava organizacijske klime v podjetju v primerjavi s slovenskim povprečjem

Delavci niso zadovoljni z našo restavracijo

Ker so se na vsakem sestanku upravnega odbora sindikata SKEI v Kolektorju v okviru točke razno pojavljale pripombe glede storitev v naši restavraciji, češ da te niso v skladu s pričakovanimi, so konec februarja letos med zaposlenimi razdelili 350 vprašalnikov. Vsem, ki so ga prejeli, so povedali, da želijo na ta način pridobiti njihova mnenja in ugotoviti, kako so zaposleni v Kolektorju in Ascomu zadovoljni s storitvami v obratu družbene prehrane. Da ne bi posploševali in natolcevali kar počez, je vprašalnik zaposlenim zastavil 13 vprašanj, vendar vsi anketiranci nanje niso v celoti odgovorili. Sicer pa je bilo vrnjenih 244 izpolnjenih vprašalnikov. Iz odgovorov je mogoče ugotoviti, kateri so tisti razlogi, ki delavce odvrtaajo od prehranjevanja v naši restavraciji. Med poglavitnimi razlogi so navedli, da se v njej ni mogoče dietno prehranjevati, da so malice predrage, slabo in nekakovostno pripravljene, da je v hrani preveč maščob, da je treba malice vnaprej naročiti in da jim v primeru, če ne malicajo, več ostane od plače. Anketirani so bili nezadovoljni tudi z izbiro jedilnikov in s sendviči, v katerih je po navadi malo salame, pa še ta je vedno enaka. Ne nazadnje, nekatere na poti na malico moti tudi nevarno prečkanje ceste med Ascomom in Kolektorjem.

Anketiranci so imeli možnost zapisati svoje predloge za izboljšanje stanja. Predlagali so, da bi bile cene, predvsem sadja, zmernejše, da bi bilo mogoče kdaj kakšno vrsto jedi postreči tudi v drugačni kombinaciji, kot je zapisana na jedilniku, da bi odpravili vnaprejšnje naročanje na malico, popestrili izbiro solat in še marsikaj, pa tudi to, da bi bilo lahko osebje prijaznejše do gostov in da bi lahko v naši restavraciji pripravljali tudi hrano za pogostitev poslovnih partnerjev, ki so na obisku.

S tem v zvezi nas je zanimalo, kaj na vse skupaj pravi vodja obrata družbene prehrane iz podjetja Vital, ki ima koncesijo za izvajanje tovrstne dejavnosti, Jože Medle.

Po končani prenovi prvega in drugega nadstropja poslovne stavbe Kolektor Group (S13) pride še letos na vrsto tudi prenova restavracije

V zvezi s tem nam je g. Jože Medle poslal dolg dopis, zaradi prostorske stiske pa z njegovo vednostjo iz njega povzemamo samo poglavitne poudarke. Gospod Medle je pripravo malic s svojo ekipo prevzel pred nekaj več kot desetletjem, v tem obdobju pa je poskrbel tudi za prenovu kuhinje, v kateri je obiskovalcem na voljo marsikatera jed zunaj ustaljene »menzne« ponudbe. Dokaz, da ponudba ni slaba, so prazni krožniki, ki jih gostje puščajo na mizah. Tudi glede cen g. Jože Medle zatrjuje, da so te skoraj za tretjino nižje od primerljivih v idrijskih gostilnah. Žal pa je treba dietno malico – brezmesno, vegetarijansko – naročiti, saj ne morejo že vnaprej vedeti, koliko gostov si bo zaželelo tovrstne jedi. Njihova restavracija se namreč od drugih razlikuje po tem, da je zaprtega tipa, zato pripravljene hrane ne more prodati morebitnim drugim gostom. Postrežba Kolektorjevih poslovnih partnerjev je po novem mogoča samo v restavraciji, saj so med prenovno stavbo S13 ostali brez reprezentančne sobe. Gostom, ki so z njegovo ponudbo resnično nezadovoljni, se g. Medle opravičuje v upanju, da bo za boljše lahko poskrbel novi koncesionar, ki bo družbo Vital zamenjal aprila prihodnje leto.

Zimske športne igre Kolektorja 2005

Sindikata SKEI v Skupini Kolektor je konec februarja na Starem vrhu nad Škofjo loko pripravil 4. zimske športne igre Kolektorja. Ker je bilo vreme slabo, se je tekmovanja udeležilo manj tekmovalcev, kot je bilo prijavljenih. Da bi prej končali tekmovanje v veleslalomu, so se tekmovalci pomerili na dveh skoraj enako dolgih in dobro pripravljenih progah. Na prvi, ki je bila za malenkost daljša, so tekmovalce ženske različnih starostnih kategorijah ter moški v starostni kategoriji od 26 do 35 let. Na drugi progi pa so se pomerili moški v vseh preostalih starostnih kategorijah, otroci do 15. leta starosti in deskarji na snegu. Najboljši čas je dosegel **Jernej Kogovšek** (40:01) iz Divizije B, ki je tekmoval v starostni kategoriji od 16 do 25 let, med ženskami pa je bila s časom 55:52 najboljša študentka **Ana Drmota**, ki je prav tako tekmovala v starostni kategoriji od 16 do 25 let. Preostale uvrstitve: a) moški: - od 26 do 35 let: **1. Boštjan Brus** (študent), - od 36 do 45 let: **1. Evgen Seljak** (Vlek), - od 46 do 50 let: **1. Marko Mrak** (Divizija B), - starejši od 51 let: **1. Leopold Čibej** (Orodjarna). b) ženske: - od 26 do 35 let: **1. Nataša**

Šmid (Kolektor Group), - od 36 do 45 let: **1. Sonja Štucin** (Divizija B), - starejše od 51 let: **1. Zdravka Vončina** (Ascoma); c) - med otroki do 15. leta starosti je zmagala **Tara Omrzel**, med deskarji pa **Robert Šinkovec** (Orodjarna).

Teden dni kasneje je bilo na progi Tekaškosmučarskega kluba Idrija na Vojskem še tekmovanje v smučarskih tekih. Za vse udeležence, ki so morali preteči tri kilometre dolgo smučino, je bil start skupen. Najboljši čas (09:10) v starostni kategoriji več kot 50 let je dosegel **Zdenko Ogrič** iz Divizije C. Med moškimi, rojenimi po letu 1981, je slavil **Ervin Koder** (Orodjarna), med tistimi, ki so bili rojenimi od leta 1971 - 1980 **Robert Blaznik** (Divizija C), med tistimi, ki so bili rojeni od leta 1961 - 1970 **Igor Carl** (Divizija B) med tistimi, ki so bili rojeni od leta 1956 - 1960 pa **Maks Kuštrin** (Divizija B).

Uvrstitve vseh sodelujočih in fotografije s tekmovanj si lahko ogledate na Kolektorjevem intranetu: www.kolektor.si.

PROKOS član **KOLEKTORGROUP**

TRGOVINA IN POSREDNIŠTVO

Lapajnetova 9, Idrija

PROKOS
PROKOS
PROKOS
PROKOS
PROKOS
PROKOS
PROKOS
PROKOS

**Odkup in prodaja odpadnih surovin,
trgovina z izdelki črne in barvne metalurgije,
posredovanje proizvodnih storitev,
prodaja komutatorjev za rezervne in nadomestne dele.**

Koling je poskrbel za avtomatizacijo čistilne naprave Volče

V tokratnem prispevku vam predstavljamo našo dejavnost s področja avtomatizacije naprav za potrebe čiščenja ter črpanja odpadnih voda. Zaradi vse ostrejših zahtev s področja varovanja okolja število investicij v posodabljanje in novogradnjo čistilnih naprav konstantno narašča. Oddelek avtomatizacije in el. instalacij podjetja Koling d.o.o. se v te investicije uspešno vključuje zadnji dve leti. S celostno ponudbo avtomatizacije ter el. instalacij na napravah ponujamo investitorjem kvalitetne in sodobne načine vodenja naprav.

Specifičnost čistilnih naprav je, da pri njih ni prisotnega osebja, kar pomeni, da mora naprava avtonomno delovati ter ustrezno alarmirati v primeru okvar. Zato je zelo pomembno javljanje napak preko različnih komunikacijskih sistemov v nadzorne centre.

V nadaljevanju bi natančneje predstavili enega izmed naših referenčnih objektov in sicer mehansko biološko čistilno napravo v Volčah pri Tolminu, pri kateri smo v sodelovanju s podjetjem Stadij iz Postojne prevzeli avtomatizacijo čistilne naprave. Izvajali smo vsa elektro inštalaterska dela vključno z izdelavo elektro krmilne omare z aplikativnim programom za avtonomno delovanje čistilne naprave.

Čistilna naprava Volče

Kapaciteta naprave je 2000 enot. Odpadne vode, ki so biološko razgradljive ter ustrezno predčiščene, pritečejo po zbirnih kanalih do čistilne naprave. Čiščenje poteka v dveh stopnjah – mehanskemu sledi biološko čiščenje.

Mehanska stopnja čiščenja se prične z dotokom odplak skozi grobe rešetke in rotirajoče sito, kjer se odstranijo grobe nečistoče (kosi plastike in lesa, papir itd). Voda nato odteče v primarni usedalnik, na dno katerega se po določenem zadrževalnem času posede surovo blato.

Po končanem mehanskem čiščenju voda odteče v aeracijski bazen s šestimi biodiski, ki se neprestano vrtijo in s tem dovajajo kisik v vodo. Ob primerni ravni kisika v vodi se prične biološka stopnja čiščenja: mikroorganizmi odstranjujejo raztopljeni snovi v vodi.

Očiščena voda, pomešana z mikroorganizmi, se v sekundarnem usedalniku loči od mikroorganizmov, ki potonejo na dno, očiščena voda pa odteče po kanalu v potok.

Surovo blato iz primarnega usedalnika in odvišno blato iz biološke stopnje čiščenja se prečrpa v primarno gnilišče, kjer se anaerobno predela in stabilizira.

Za avtomatizacijo čistilne naprave smo uporabili

Biodisk

prostoprogramabilni krmilnik, na katerega je priključenih 60 različnih stikal in senzorjev, 6 motorjev biodiskov, 11 črpalk, motor grabel ter 10 signalnih izhodov. Za povezavo na nadzorni center je uporabljen gsm vmesnik, ki generira ustrezna sms sporočila o napakah. V sodelovanju s SYNATEC d.o.o. pa je bil izveden tudi prenos podatkov na centralno nadzorni sistem v Tolminu.

Omeniti velja, da je celoten program delovanja naprave plod lastnega znanja in razvoja. Zadovoljstvo investitorjev pa nam daje nov zagon in nas vodi v razvoj podobnih aplikacij s poudarkom na tipizaciji rešitev. ←

Brane Brelih

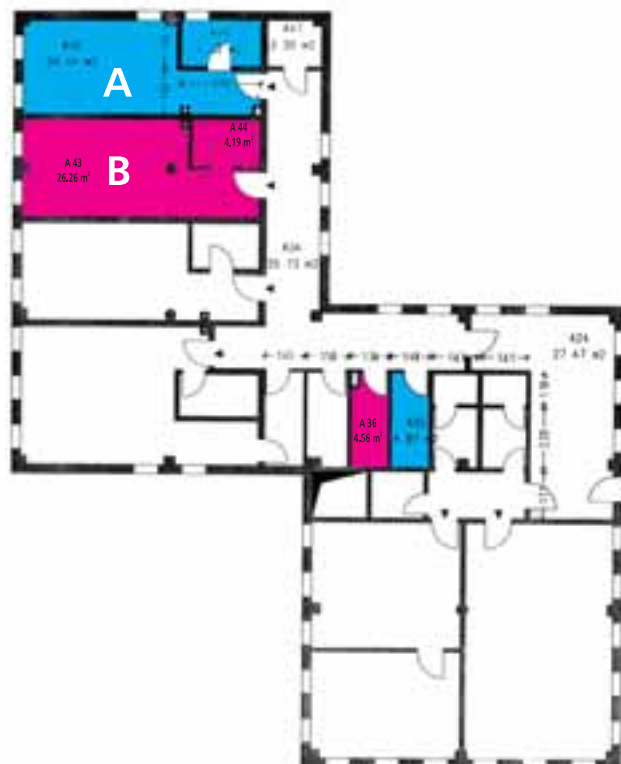
Izglede stikalnega bloka čistilne naprave

FMR

član **KOLEKTORGROUP**

**V novi
poslovno - stanovanjski stavbi
SAGE v centru Idrije**
(nad novimi prostori pošte)
sta naprodaj še
dve garsonjeri
A v izmeri 35,01 m²
in
B v izmeri 34,23 m².

Za podrobnejše informacije
pokličite po telefonu na
številki 37 73 745 ali 37 73 080
vsak delovni dan med 8. in 15. uro.

Spomladanska zaščitna oprema

Ponudba zaščitne opreme, ne le za industrijo, ampak zaradi udobnosti in izgleda tudi za zaščito pri vsakdanjih hišnih opravilih. Prepričajte se sami v naši trgovini na Arkovi 11 v Idriji, ali nas obiščite v spletni trgovini www.evt.si

- Cokli in natikači
 - Rokavice vseh vrst
 - Športni delovni čevlji
 - Čelade in zaščita kape
 - zaščitna in sončna očala
 - Delovne obleke in kombinezoni
- Ter druga zaščitna oprema**

EVT-SISTEMI d.o.o.

Tel: 05/37-22-620 | Tel. Trg.: 05/37-73-129

www.evt.si

Uganda ni samo dežela pigmejcev

Uganda je država v Vzhodni Afriki. V nasprotju s predstavami o Afriki je to izjemno zelena dežela, ki se ponaša z veliko raznolikostjo naravnih okolij, od pettisočakov, tropskega gozda do ravninskega območja in številnih jezer. Glavno mesto je Kampala, ki je hkrati tudi edino pravo mesto v državi. Žal, večina Evropejcev Ugando pozna le po pokojnem diktatorju Idiiju Aminu, vendar se država dandanes ponaša tudi z uspešnim bojem proti širjenju virusa HIV.

V Ugando sem se odpravila za pol leta, da bi opravljala prostovoljno delo za mednarodno nevladno organizacijo Edirisa. Ta organizacija se ukvarja s številnimi dejavnostmi, njeno poglavitno poslanstvo pa se skriva v njenem imenu. Edirisa namreč v lokalnem jeziku pomeni okno, ta organizacija pa skuša biti po eni strani okno v svet za Ugandčane, po drugi pa tudi okno za zunanji svet, prek katerega naj bi ta bolje spoznal Ugando in Afriko na sploh.

O pomanjkanju tovrstnih informacij sem se kmalu prepričala tudi sama, saj so bili naši ugandski prijatelji izjemno presenečeni, ko so videli, da znamo lupiti krompir ali prati perilo na roke. »Ja, kje si se pa tega naučila?« so me z začudenjem spraševali, »saj pri vas vendar vse delo opravijo stroji na elektriko!« Poleg tega menijo, da smo vsi belci bogati in zato, kar je še bolj zmotno, srečni. Po drugi strani pa sem, preden sem odpotovala, dobivala različne nasvete, kako se znajti med divjimi ljudmi, ki še vedno goli skačejo okrog. Center Edirise je ob majhnem jezercu Bunyonyi v vasi Bufuka na jugozahodu Ugande. Tako kot drugi vaščani smo tudi mi živeli v hiši brez tekoče vode in brez elektrike. A temu smo se kaj kmalu privadili, dosti hujši je bil nočni boj z bolhami. Kot dobrodošlico sem jih kmalu po prihodu imela polno posteljo. Sledilo je seveda temeljito pranje in prezračevanje rjuh in odevi in kmalu je bil spanec mirnejši. Vodo smo dobili iz jezera, tako da smo imeli tudi improvizirano prho. Treba je bilo le malo prositi vaške mladce naj prinesejo vodo že zjutraj, tako da je

bila po celodnevem sončnem obsevanju zvečer skorajda topla. Zjutraj nas je največkrat prebudil vrišč otrok. Seveda, začetek pouka. Od blizu in daleč so otroci prihajali v šolo peš ali s šolskim avtobusom. Ne, to ni običajen avtobus, saj smo tako imenovali kanu, s katerim so se v šolo pripeljali otroci z druge strani jezera. Največ učencev je v prvem razredu (približno 100), kroti pa jih ena sama učiteljica. Manj otrok je v višjih razredih, najmanj pa v sedmem, zadnjem razredu osnovne šole. V osnovni šoli je osip velik, vendar vzroka ne gre iskati v nesposobnosti učencev za napredovanje, čeprav imajo konec leta teste, s katerimi dokažejo zadovoljivo znanje za napredovanje v višji razred. Poglavitni vzrok, da učenci ne nadaljujejo šolanja, je revščina. Predvsem v družinah, v katerih je veliko otrok, starejši otroci hodijo v šolo le leto ali dve, potem pa so na vrsti mlajši, sami pa raje poprimajo za motiko in pomagajo staršem pri obdelovanju zemlje. Za šolo potrebujejo le zvezek in pisalo, vendar je tudi ta strošek za večino prevelik. Poleg številnih drugih dejavnosti Edirisa išče sponzorje za otroke, predvsem za sirote; v naši šoli je bilo tako od skupaj 400 otrok kar približno 70 sirot. Ti otroci so brez obeh staršev. V sponzorski program sodijo tudi različne delavnice in dejavnosti za otroke. Brez dvoma so bili najbolj navdušeni nad plavanjem. Prijatelji so nam iz Slovenije poslali rokavčke, plavalni tečaj pa je bil potem pod vodstvom prostovoljke Dunje na sporedu skoraj vsak dan. Večina otrok in tudi starejših ne zna plavati, čeprav je njihovo življenje tesno povezano z jezerom. K jezeru hodijo po vodo, ob jezeru perejo, poleg tega pa po jezeru poteka tudi pravi promet s kanuji. Ob nedeljah pa je posebej veselo v cerkvi. Obred, pri katerem plešejo in pojejo, traja najmanj tri ure. Ubrano petje in ples te neprisljano potisneta v čarobno, pravo afriško ozračje. Nedelja je dan, ko se ljudje lepo oblečejo (če si to lahko privoščijo), gredo v cerkev, popoldne in zvečer pa si predvsem moški privoščijo popivanje v vaški gostilni.

Kljub revščini vaščani v Bufuki ne živijo v pomanjkanju. Njihova hrana res ni raznovrstna in dovolj bogata z vitamini, vendar pa lačni niso skorajda nikoli. Nedaleč stran pa živi pleme, ki nima niti svoje zemlje in živi resnično bedno življenje. To so pigmejci. Še nedavno so živeli v gozdu in se preživljali z lovom in nabiralništvom, potem pa so druga plemena začela krčiti gozdove in obdelovati zemljo. Zadnji udarec so jim zadali pred

Otroški nasmeh ne potrebuje komentarja

iš

Pigmejec pred tipičnim bivališčem

iš

V deževni dobi je nemogoče ostati čist

iš

petnajstimi leti, ko so njihov gozd spremenili v nacionalni park in zavarovali gorske gorile, pigmejce pa izgnali na rob gozda, kjer zdaj v majhnih kolibah pričakujejo boljši jutri.

Pigmejce pogosto opisujejo kot pritlikavo pleme, vendar so povprečno le za glavo manjši od nas. Preživljajo se z nabiranjem in prodajo bambusovega lesa ter z delom, ki ga za hrano ali denar opravljajo za druga plemena. Njihovi otroci radi hodijo v šolo, vendar, kot so nam pripovedovali sami, z lačnim trebuhom ne morejo sedeti v šoli, zato pogosto izostanejo od pouka. Lok ima še vedno pomembno vlogo v njihovem življenju, čeprav ga ne uporabljajo več. Vsak moški ima svoj lok in kakor hitro se rodi deček, mu sovaščani naredijo lok in puščice, s katerimi se potem igra. Pigmejci so znani tudi kot dobri plesalci. Nemogoče je, da ne bi opazili njihovega resničnega veselja do petja in plesa. Ob vsakem slovesu so zaplesali in celo mene, ki ne obožujem plesa, večkrat pripravili vsaj do ploskanja ... Lokalna plemena jih vidijo kot divje ljudi, in če nekemu rečeš »pigmejec«, je to zanj žalitev. Tudi sami se sramujejo svojega prejšnjega načina življenja, to je življenja v gozdu, čeprav bi se nekateri radi vrnili tja. To pa, žal, ni več mogoče.

V Afriki pa vendarle niso vsi revni. V Kampali, glavnem mestu Ugande, kjer sem teden dni bivala pri Petru, profesorju na eni izmed najboljših ugandskih univerz, sem spoznala tudi drugo plat. Poročen je z Angležinjo in imata tri hčerkice, v hiši pa je še pet otrok (zvečine sorodnikov), ki opravljajo hišna opravila: kuhajo, pospravljajo, pomivajo ipd., miza pa je vedno obložena z raznovrstnimi dobrotami. Mesto je tudi polno mladenk, oblečenih po evropski modi. Ker bi bile rade svetlejše, čim bolj

podobne belcem, si svojo kožo pogosto kvarijo z različnimi sredstvi za posvetlitev polti.

Med svojim bivanjem v Ugandi – z izjemo okoliških vasi in glavnega mesta – nisem obiskala veliko krajev. Zato pa sem toliko bolje spoznala afriško kulturo, njihov način življenja in razmišljanja. Dobila sem občutek, da so v Afriki ljudje nekako bolj ljudje. Res je, da niso zelo delavni, po drugi strani pa so bolj poudarjeni medosebni odnosi. V Afriki si človek v pravem pomenu besede, saj hitro pridejo na dan vse tvoje pozitivne in negativne lastnosti. Vsekakor pa nisi obravnavan le kot del množice.

V mestu Goma je še vsepovsod lava. Na njej so zgrajene tipične hiške, saj se bojijo vnovičnega izbruha

iš

Obiskala sem tudi naša misijonarja v sosednji državi Kongo.

Tam je zelo veliko vojnih sirot, in prav ti otroci so dobili svoj novi dom v misijonu - Don Boscovem centru v Gomi, neposredno pod vulkanom. Ognjenik je zadnjič doslej bruhal pred tremi leti, lava pa je na veliko srečo zaobšla misijon, čeprav je bilo mesto skoraj v celoti porušeno. Misijonarji so prizadetim pomagali zgraditi nove domove.

V misijonu je skupaj približno tisoč otrok; nekateri prihajajo samo v šolo, v kateri se učijo predvsem praktičnih stvari, 300 pa jih tam tudi spi oz. živi. Živo v spominu so mi ostali mlajši otroci, ki najbolj potrebujejo človeško toplino, saj so namesto starševske ljubezni doživeli že veliko grozot. Kakor hitro se človek pojavi v njihovi bližini, pritečejo in so zadovoljni že ob dotiku, kaj šele, če jih vzameš v naročje. Tam sem si ustvarila povsem drugačen pogled na misijone, predvsem precej bolj pozitivnega, kot nam ga navadno prikazujejo. Čeprav so belci (in med njimi tudi misijonarji) povzročili v Afriki veliko gorja, dandanes o dobrem delu misijonarjev, ki sem jih srečala, ne dvomim več. Brez misijonarjev bi ti otroci živeli v precej težavnejših razmerah, in čeprav je njihova usoda kljub temu negotova, so v misijonih srečni in delu misijonarjev ni mogoče oporekati. Šolanje, ki jim ga omogočajo, bo vsekakor prispevalo k lažjemu prehodu v samostojno življenje.

V Ugandi ni veliko popotnikov, so le turisti, ki potujejo v večjih skupinah in obiskujejo predvsem nacionalne parke. Tudi sama sem proti koncu obiskala nacionalni park Murchison Falls in tako le videla slone, žirafe, gazele, opice, nilske konje in še nekatere druge afriške živali. Vendar pa name niso naredili tako velikega vtisa, kot sem pričakovala. Zdaj, ko sem že nekaj časa doma, še vedno pogrešam preproste ljudi, afriško dušo, ki zna biti tako topla in iskrena. ❖

Irma Šinkovec

Potapljanje, adrenalinska mrzlica

Od nekdanj so mi misli rade uhajale med oblake, daleč pod nebo, vedno sem si želel skakati s padalom, in prav nikoli mi ni prišlo na misel, da bi se spuščal pod morsko gladino. Prvič se mi je zanimanje za potapljanje prebudilo v pogovoru z Benom, Angležem, ki je že imel za sabo nadaljevalni tečaj potapljanja in kar nekaj potopov. Sredi Ha Noi-a, na začetku mojega potovanja, sem dobil »virus«, ki mi ni dal miru in sredi poti po Laosu sem že bil 100% odločen, da naredim osnovni ter nadaljevalni tečaj potapljanja na tajskem otoku Koh Tao, za katerega sem slišal, da je raj za potapljanje.

Prihod na Koh Tao ni bil ravno idiličen, saj sem zaradi vožnje na ladji dobil blago alergijo na sonce. To in dejstvo, da sem septembra lani ostal brez vranice, je bil vzrok, da sem moral najprej na pregled k zdravniku. Glede na pritisk pod vodo, inštruktorji niso bili prepričani, ali me je varno spustiti v globino. Zdravnik, Vojvodinec po rodu, zato sva lahko »pričala po naše«, mi je dal odobritev ter mi zaželel srečno ter varno

Andrej že šest mesecev živi v potapljaškem središču Bližnjega vzhoda Dahabu, v Egiptu, kjer organizira in vodi skupinske potope. Če vas privlačijo modre globine ter živobarvni živelj v njih, mu pišite na andrej.bozic@gmail.com ali pa ga pokličite na telefon 0020 12 182 47 20.

potapljanje. Med vsemi zdravniškimi kolobocijami sva z Andrejem uspešno prebrodila prvi pisni test, za katerega bi lahko rekel, da je bil za naju »peace of cake«.

Naslednji dan smo se z ladjo odpeljali na sosednjo plažo in se potopili na 2m, da bi opravili nekaj osnovnih vaj. Občutek, ki sem ga imel ob svojem prvem dihanju skozi regulator, je presejal vsa moja pričakovanja. Ko sem klečal na dnu in opazoval okolje, ki me je obdajalo, so me spreletavali mravljinici. V tistem trenutku sem začutil, da se celotna zgodba ne bo končala tako, kot je bilo planirano. Z Andrejem sva si venomer pošiljala OK signale in se nasmihala. Pod vodo se je seveda bolj težko smejeti na glas, saj ti voda v trenutku zalije usta, nakar ti ostane samo še bridek nasmešek. Najina prva dva potopa sta minila v opravljanju raznih vaj ter veščin. Šele četrti potop iz osnovnega tečaja in pet potopov iz nadaljevalnega, so mi razkrili celostno lepoto morskega življenja.

Konec nadaljevalnega tečaja sem bil že od glave do pete zaljubljen v bivanje pod vodo. Trenutki, ko spustiš zrak iz BCD-a (brezrokavnik ki ti pomaga uravnati nevtralno plavnost) in se spustiš pod gladino, se obrneš z obrazom proti dnu, začneš »padati« in malo pred dotikom dna napihneš BCD dokler nisi v ravnovesju, so nepopisno lepi. V bistvu jih je tako težko razložiti, kot sončni zahod osebi, ki ga še ni videla. To je tako rekoč »adrenalin rush«, ki ga doživljam vsakič, ko se odpravim potapljat. Pravzaprav je vse skupaj podobno padalstvu, o katerem sem vedno sanjaril. Ta občutek pa se dopolnjuje z občudovanjem morskih čudes med plavanjem in prav to je tisto kar naredi potapljanje čarobno.

Med potopi sem vedno občutil to neizmerno veličino pokrajine pod vodo. In ko sem plaval med koralnimi grebeni, ter opazoval bitja, ki tam stanujejo, si nisem mogel pomagati, da se ne bi počutil kot vesoljec. Še same ribe so me kdaj pogledale, češ, kdo si pa ti in kaj delaš tu. Posebno vrsta rib, clown fish, v katero spada glavni junak risanega filma Nemo, je najbolj radovedna. Zanimivo je, da sem za film zvedel na Koh Tao in ga

sploh nisem videl. Vendar pa film potapljači poznajo in njihova reakcija, ko ribo zagledajo pod vodo v živo, je prav zanimiva.

Poleg »Nema« sem seveda na področju Tajskega zaliva in na vzhodni obali Malezije videl še mnoge druge vrste rib. Najbolj poznana je Trigger fish, ki je po obnašanju neverjetno podobna psu. Ima svoj teritorij in ga brani s svojim življenjem oziroma gobcem. Ima namreč tri močne zobe in njen ugriz, milo rečeno ni ravno prijeten. Poleg tega ima spomin, kar pomeni, da se izkušnje prenašajo iz roda v rod. V preteklosti so jo na Koh Tao inštruktorji dražili, da je napadala in s tem so turistom popestrili potop. Seveda je to privedlo do tega, da napade potapljača tudi izven svojega teritorija, ker si ga je zapomnila kot vsiljivca. Na žalost nima tako dobrega spomina, da bi si zapomnila barvo obleke, zato napade kogarkoli. Tako sem bil tudi sam tarča napadov. Nekega dne me je zlobno napadla od zadaj in me butnila v glavo, češ tukaj sem jaz glavna. Glede

na to, da imajo nekateri morske pse za napadalne živali, bi sam dejal da v Tajskem zalivu ni agresivnejše ribe od Triggerja. Podvodno življenje v Tajskem zalivu je zelo raznovrstno, kar postavlja Koh Tao med najzanimivejše točke za potapljanje na svetu. Tu lahko vidiš morene, morske pse, želve, skalarke, skate, clown fish, pa tudi manjše ribe in polčke kot so angelfish, butterfly fish, nudybranch in še bi lahko našteval. Poleg rib pa se pod vodo bohotijo še razne vrste koralnih grebenov, ki so tako lepi, da ti vzame sapo. Vse to skupaj postavlja potapljanje v kategorijo rekreativnih športov, ki naj bi jih vsak človek vsaj enkrat v življenju doživel.

V upanju da sem vsaj koga »premaknil«, vas pozdravljam in mogoče se srečamo na kaki potapljaški točki v svetu. Nikoli ne veš, kam te pot pripelje, ko slediš srcu. ♣

Andrej Božič

RCT TRANS
Partizanska 8
5280 IDRJA

GSM: 041 648 393

- prevozi skupin
- prevozi oseb
- TAXI služba
- najem kombijev

- prevozi blaga (do 7,5t-40m³)
- prevozi nevarnih snovi
- hitra dostava stvari
- organizacija prevozov

E-mail: rcttrans@amis.net

Glasbeno - športni spektakel v Modri dvorani

Športno rekreativno društvo iz Idrije je 20. februarja v Modri dvorani že šestič organiziralo zabavno-športno prireditev Na stopničkah. Idrijčani so se prireditve že kar navadili, tako da se je po navadi udeležilo lepo število obiskovalcev. Na njej so tudi letos nastopili številni domači športniki in glasbeniki, videli pa smo tudi prave profesionalce, vrhunske športnike in glasbenike. S svojim nastopom so vsi po vrsti navdušili. Tako so odlično nastopile pevke skupine Hg VIDRE, prav tako pa je navdušila skupina mladih pevcev MI PA SAM EN TULK iz Osnovne šole Idrija. Glasbena zvezda večera je bila vsekakor ALYA, čeprav sta sicer najburnejši aplavz občinstva med glasbeniki požela gosta iz daljnega Ekvadorja, ki sta igrala na bambusove piščali, duet DOS LUNAS.

Osrednji športni gost pa je bil tokrat svetovni prvak na bradlji Mitja Petkovšek, ki je navzočim v živo pokazal svojo sestavo na bradlji. Dodobra so dlani obiskovalcev ogreli tudi idrijski akrobati, karateisti, ritmične gimnastičarke iz Ljubljane z Mojco Rode na čelu ter plesalka Anja Rupnik, pa tudi tekmovalca v latinskoameriških in standardnih plesih Janja Lesar in njen soplesalec Krištof, ki prihaja iz Poljske.

Na prireditvi je župan Damjan Krapš podelil priznanja najboljšim športnikom občine Idrija po izboru poslušalcev radia Odmev in bralcev Idrijskih novic. Tudi sicer je akcija izbire najboljših športnikov letos prvič potekala pod pokroviteljstvom športnih uredništev teh dveh medijev.

Za najboljšega športnika v občini so razglasili Nino Homovec, najboljši klub je postal Karate klub Kolektor Idrija, podelili pa so tudi priznanje zaslužnemu športnemu delavcu, ki ga je prejel Stanko Murovec iz Idrije (na fotografiji, ko ga prejema iz rok idrijskega župana Damjana Krapša). Mitja Petkovšek je podelil

priznanja tudi najbolj perspektivnim mladim športnikom v občini. Prejeli so jih: Erik Poljanec (kolesarstvo), Boštjan Bolko (tenis) in Košarkarski klub Medvešek Pušnik Idrija 2000 (mlajši dečki). Ob koncu še dodajmo, da je bil glavni pokrovitelj prireditve Kolektor Group, in to že šesto leto zapored. Del izkupička so organizatorji namenili Zvezi prijateljev mladine Idrija za poletno letovanje mladih na Malem Lošinjju. Ta zabavno-športna prireditev se je tako udomačila, da je že določen datum prihodnje. Nasvidenje torej 19. februarja 2006 ob 18. uri! ♣

Sine Pečelin

				AVTOR BRANKO GOVEKAR	OBJEKT V PLANICI	TEŽKA POT	ZNAMENITI MOST V BENETKAH	ZDRUŽENI NARODI	RAZRED NIŽJI OD VRSTE		NAŠA GALAKSJA	KALO	ŽENSKO IME
				NEVARNA SNOV						ŽGANA PLJAČA HAVAJSKI VULKAN MAUNA			
				VELIKO KRILLO Z OBROČI									
				LIT. JUNAKINJA KARENINA				DOSEG OROŽJA IZVRŠNI ODBOR					
				TVOREC						BILJARDNA PALICA JUDOVSKI UČITELJ			
	VETER V SREDO- ZEMLJU	LOVLJENJE RIB	KOŠAR- KARSKI KLUB	TERORIST OSAMA BIN	OSKAR RAMOVŠ	KITAJSKI PESNIK CE		PTIČA KRADLJIVKA OKRASEK					
PRIPRAVA ZA TRKANJE						NARODNI PARK		OČE HRVAŠKO				FRANCOSKI KEMIK ZDRAVNIK	JANEZ OBLAK
VOZNIK RIKŠE						SATURNOVA LUNA 100 m ²		IZVRŠEVA- LEC SMR. KAZNI ORGAN VIDA					
PRVI ČRKI ABECEDE			STRELSKO DRUŠTVO NORVEŠKI POLITIK		ANG. PIS. HAROLD SLOVENSKA IGRALKA					JEZERO V S. ITALIJI GOZDARSKO ORODJE			
MESTO NA PORTU- GALSKEM							KONJSKI KORAK IZMISLJENA ZGODBA			TOMAŽ BOLHA MESTO NA JAPONSKEM			PRILOGA SLOV. NOVIC
DEŽELE VZHODNO OD SREDO- ZEMLJA						POLDRAG KAMEN	PRIPRAVA ZA POMETANJE LASNI ZAJEDALEC						
RUSKO NE				OKRAS NA PERILU PESNIK				KOSTUMOG. VOGELNIK VRSTA MOLITVE			ANCONA		
TERMO- ELEKTRA- RNA			OBRAZEC Z VPRAŠANJI EVROPSKA UNIJA								NATRIJ NACIJA		
PRIPRAVA ZA MERJENJE TLAKA							TEKMA ZA POKAL NOGOMETAŠ VALENCIJE						
FIZIKALNA ENOTA ZA SILO						ŽENSKI PEVSKI GLAS LOVSKA ZVEZA			PISATELJICA NEGRI NEON			RUSKO MESTO	NOJU PODOBNA PTIČA
PRVI IN DRUGI SAMOGLA- SNIK			PREBIVALEC ITALIJE							MOJZESOV BRAT ANG. GLASB. NICK			
				KRAJ NA GORENJSKEM							LIRSKA PESEM ANGLEŠKO IME		
					SLOVENSKI PIANIST BERTONCELJ PRVA ČRKA			AN. IGRALKA EVE OKRAJŠAVA EDNINE				STRELSKA DRUŽINA	
				FMR-MEDIA 		RAJ. PARADIŽ						VZKLIK ZA BOLEČINO	

Izžrebani reševalci štiriindvajsete nagradne križanke so: **Zinka Ferjan**, Kosovelova 19, 5280 Idrija, **Primož Korenč**, Medvedje brdo 30, 5275 Godovič in **Bojan Sedej**, Pustota 35, 5281 Sp. Idrija.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Pravilne rešitve nagradne križanke
Abanke pošljite do
15. maja 2005 na naslov:

FMR MEDIA, Arkova 43, 5280 Idrija
s pripisom "Nagradna križanka"

Izžrebali bomo tri nagrajence, ki bodo
prejeli praktične nagrade Abanke.

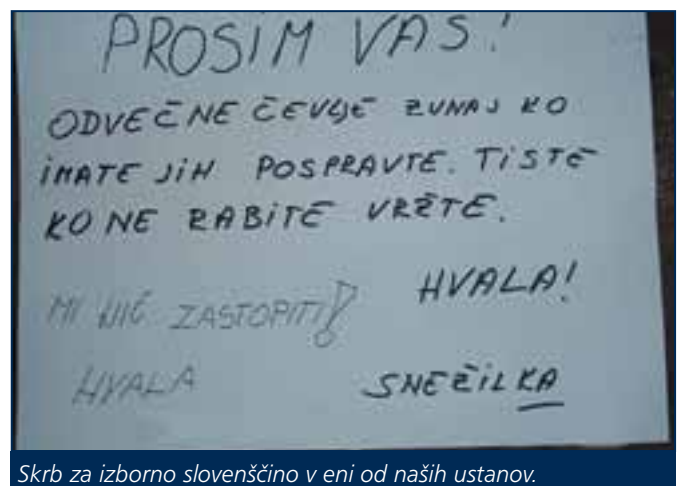

Ne mine praznovanje, ne da bi ukradli kakšno zastavo. Idrijski poštarji jih obešajo dovolj visoko, da so varne pred nepridipravi. Imajo pa zato precej dela, saj morajo vsakič posebej drogove dobesedno odmontirati. Kolikšno številko ključa pri tem uporabljajo, pa naj ostane skrivnost.

Laže kot do zastave je priti do semaforja. To so že poskusili na edinem semaforiziranem križišču v Idriji, zato so imeli tisti, ki so prihajali z Gor, na izbiro kar obe, zeleno in rdečo luč. Bilo pa je nerodno, ker sta izmenjaje vedno svetili obe, dokler ni za pravilno namestitev poskrbel sam komandir idrijske policijske postaje, inšpektor Vladimir Drobnič in s tem dobrim dejanjem sredi sobotnega dopoldneva le še potrdil sicer znano ugotovitev, da je policist vedno policist, celo kadar ni v službi.

Bliža se čas vsakovrstnih prireditev. Na Cerkljanskem prireditvi Poletje v Cerknem in tako imenovana »Fentaj kokoš« pod Poreznom po obisku gotovo prekašajo oslovske dirke v Zakrižu, čeprav v tem koncu s tem nimajo nikakršne tradicije, saj tudi »pravih« oslov ni videti. So pa gotovo prijetna popestritev nedeljskega dogajanja na podeželju in hkrati napoved sezone javnih prireditev, če ne z etnološkimi prviniami, pa vsaj na ravni gasilskih veseljc. Letos pridemo tudi mi!

Skrb za izborna slovenščino v eni od naših ustanov.

Čeprav se mraz nikakor noče posloviti, so motoristi že pridveli na plano. Eni niso dobro oblekli samo sebe, ampak so poskrbeli tudi za svoje motorje. Kaj se ve, lahko se prehladijo, potem pa ne bodo več potegnili, kot je treba. Ali niso včasih tudi furmani tako lepo ravnali s svojimi konji?